

Kuifje

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR • 20 F • NEDERLAND | 1,35

**RIK
RINGERS**
**DE VIJAND DOOR
DE EEUWEN HEEN...**
EEN ADEMBENEMEND AVONTUUR!

TIBET A.P. DUCHÂTEAU

11-1-77

EEN NIEUWE WEEK...EEN NIEUWE HELD!

Volgende week
komt

BOB MORANE

terug!

WILLIAM VANCE en Henri Vernes
maakten speciaal voor het
weekblad KUIFJE
een spannend
Science-fiction avontuur:

HET RIJK VAN DE GELE SCHADUW

Met de schriften
van
CLAIRFONTAINE
het spel van de
5 vergissingen

1 - Das van jongen heeft witte nopjes. 2 - De vader heeft een snor. 3 - Overhemd v. vader minder open. 4 - De vader draagt een ceintuur. 4 - Linkermouw v. vader is langer.

Dit weekblad moet verkocht worden
tegen de verplichte prijs.
Het mag noch in een leesmap,
noch in huur gegeven worden,
behalve wanneer de uitgever zijn
toestemming heeft verleend.
Tekeningen en manuscripten —
niet door ons gevraagd —
worden niet teruggezonden.

11-1-77

ABONNEMENTEN

	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	260 F	f. 15,50	—
6 maanden	510 F	—	860 BF
1 jaar	1000 F	f. 60	1700 BF
2 jaar	1970 F	—	3380 BF

Advertenties voor België: Tel. 02/522.56.00
Advertenties voor Nederland: KUIFJE-NEDERLAND

Het weekblad "KUIFJE" Lombard Uitgaven
P.-H. Spaaklaan 1-11, 1070 Brussel — Prk. 000-0190916-20

Uitgever: Raymond LEBLANC, Is. Gerardlaan 9,
1160 Brussel.
Directeur: Guy LEBLANC.
Redactie: A.-P. DUCHATEAU - H. LIESSE - Y.-R. BROGNIAUX.
Fotografvure: DE SCHUTTER NV.
Offsetdruk: PVBA HOORENS-PRINTING
KUIFJE-NEDERLAND
V.V.C.-KUIFJE, Postbus 60, Monfoort (U)
Tel.: 03484-2544 - Postgiro: 3570800.

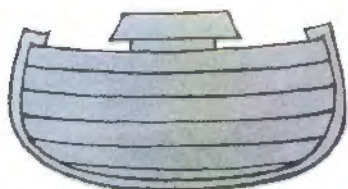
HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN
IN HET BUITENLAND

Frankrijk: I.F.F.O.R.D., 217, rue Saint-Honoré, 75001 PARIS.
Zwitserland: INTERPRESS S.A., En Budron B - 1052 Le Mont
Lausanne.
Canada: LES DISTRIBUTIONS ECLAIR, 8320 de Lorraine,
MONTREAL 437 P.Q.

ROBIN HOED

TURK-DEGROOT

DE ARK VAN SHERWOOD

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen!

DE MALLEMOLEN
NU VERKRIJGBAAR!

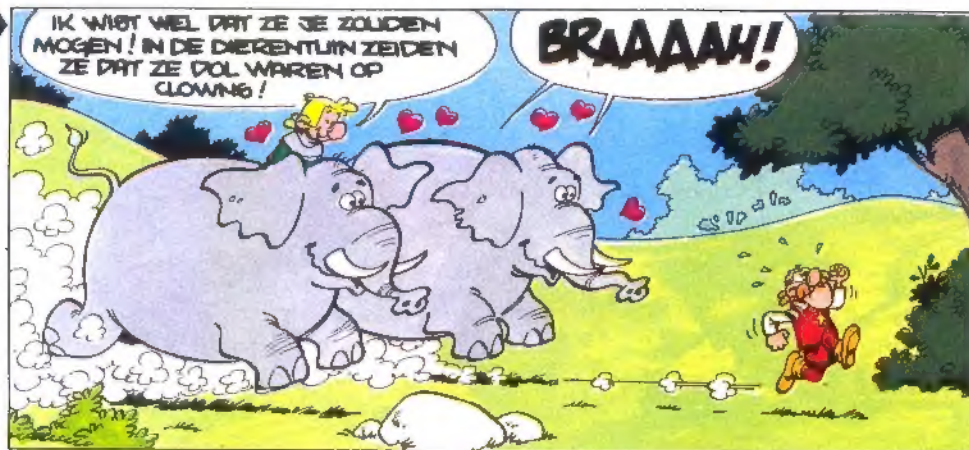

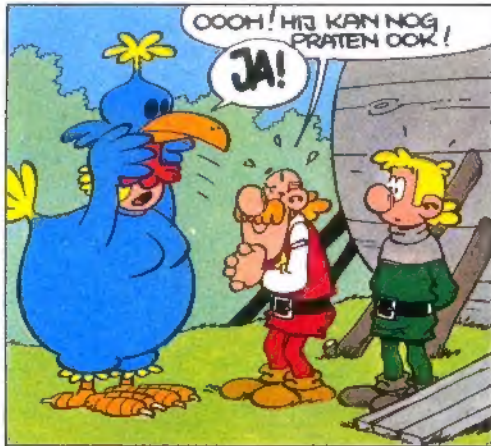

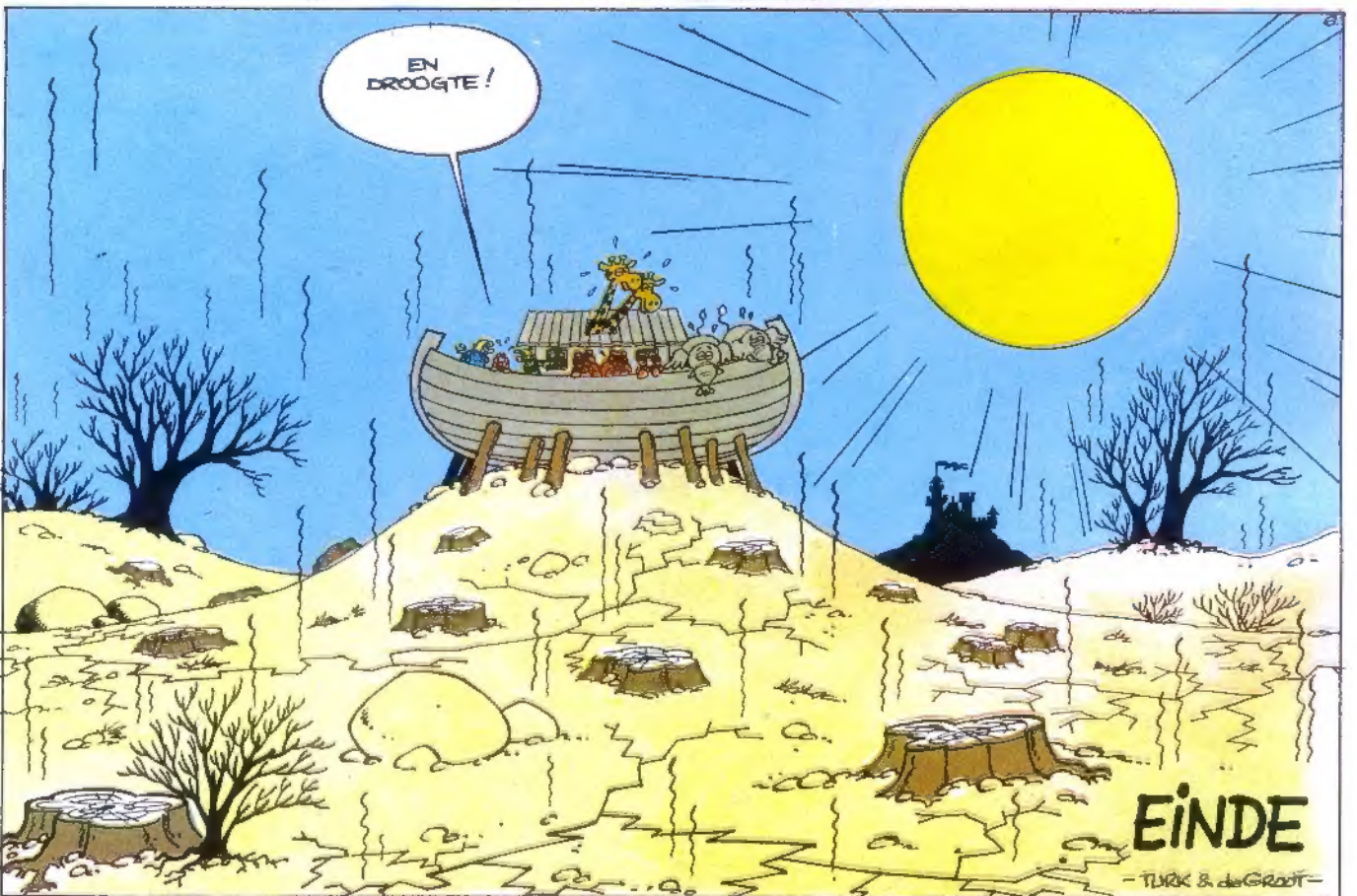
WELKE TIJD IS KORT? DE TIJD VOORDAT IK STERF DOOR EEN BOOM OP M'N KOP SOMS?

Clowns... voor veel kinderen is dat hetzelfde woord als circus. Ze houden ook van de hogeschoolrijders, de dompteurs, de wilde dieren, de jongleurs en de trapezewerkers, maar ze wachten toch allemaal op de wervelende entree van de mannen met hun overdreven opgemaakte gezichten, hun veel te grote of juist heel nauwe kleren en hun vaak veel te grote schoenen.

Je hoeft maar naar de opgetogen gezichten van de kinderen te kijken, naar hun gespannen aandacht en hun opklaterende lach, om te merken dat de clowns nog niets van hun aantrekkingskracht hebben verloren.

En meestal lachen hun ouders ook hartelijk mee; misschien omdat ze aan hun eigen jeugd herinnerd worden, misschien omdat ze meegenieten van de vreugde van hun kinderen, maar ook wel omdat ze toch eigenlijk grote kinderen gebleven zijn.

Waar komt de clown vandaan? Te oordelen naar zijn manier van bewegen, lijkt hij te komen uit het land van de *commedia dell'arte* en is hij een halfbroer van Pulchinella, Harlekijn en Colombine die op het verkeerde pad is geraakt. Maar dat is niet zo. De clown, en zijn naam zegt het al een beetje, komt niet uit Italië! Hij is geboren in het meest conservatieve land dat we kennen: Engeland! Maar de Engelsen heb-

de clown

VERVOLG

ben de clownfiguur wel geleend van de Spanjaarden: de 'gracioso', een kluchtige boer uit het Spaanse theater.

Shakespeare was de eerste die in zijn toneelstukken van een soort clown gebruik maakte als de knecht van de hoofdpersoon. Als de handeling op het toneel té spannend of té tragisch werd, kwam de clown tussenbeide en bracht door zijn ironische of naïeve woorden de lach weer terug op de gezichten van de toeschouwers. Waarna de officiële hoofdpersonen van het Shakespeariaanse drama elkaar met dubbele hevigheid bevochten...

Langzamerhand veranderde het karakter van de clown, totdat hij, ongeveer 150 jaar geleden, niet meer de vrolijke babbelaar was, maar veel meer een figuur die het van zijn gebaren en mimiek moest hebben. Niet alleen zijn quasi-wijsheden of zijn grollen waren het belangrijkste in zijn nummer, maar er kwamen acrobatische toeren en hansworsterij bij. In dezelfde periode verwisselde hij zijn werkterrein van het toneel naar de circuspiste, waar hij gemakkelijker en directer contact met zijn publiek had. In de theater- en circusgeschiedenis zijn veel namen van grote clowns bewaard gebleven: Auriol, Mazurier, Grimaldi, Tony Grice, Billy Hayden en vele anderen. Met de komst van namen als Footit en Chocolat, de Fratellini's op het toneel of in de piste en van Buster Keaton en Charlie Chaplin in de film kreeg de klassieke clown meer diepgang. Hoewel de twee laatst genoemden nauwelijks clowns in de klassieke zin van het woord genoemd kunnen worden, was hun hele optreden toch volkomen in overeenstemming met de opvattingen van de clown. Nog vóór de Rus Popov is er een man geweest die voor een revolutie in het gesloten wereldje van de clowns heeft gezorgd. Dat was Grock, een Zwitser die een schitterend nummer had waarin hij allerlei muziekinstrumenten bespeelde. Het is een legendarische figuur geworden.

Hij werkte met een partner die als enig doel had om Grock beter uit te laten komen. Grock was de eerste clown die zo'n perfect nummer had, dat hij zijn nummer nooit heeft veranderd. Op het laatste kende iedereen het uit z'n hoofd, maar men bleef naar die geniale man in zijn veel te grote kleren kijken... en lachen!

Veel mensen hebben zich al het hoofd gebroken op de vraag "waar het grote succes van de clowns aan te danken is". En in de eerste plaats waarschijnlijk omdat de clown een direct contact met het kind heeft. De clown stapt regelrecht in de fantastische kinderwereld. Maar dat is niet het enige. Hij plaagt ook, hij spot met de menselijke zwakheden en onvolkomenheden. Hij houdt ons een lachspiegel voor en ondanks, of misschien juist doordat hij een karikatuur is, laat hij ons tevreden zijn met onszelf. Hij geeft ons een steuntje in de rug.

De eerste August

Bij circus Renz was in 1864 te Berlijn een leerling-kunstrijder in dienst, Tom Belling, een kwajongen, die bovendien door een goed glas nog wel eens in een al te vrolijke bui was. Dat was ook het geval toen hij in de garderobe van het personeel een kostuum had bemachtigd dat hem lachwekkend wijd zat. Zo toegetakeld waagde hij zich achter de piste, tot op een gegeven ogenblik directeur Renz hem in de gaten kreeg. Renz kwam op Belling af om het een standje te geven en in zijn verbouwereerdheid vluchtte Belling in de verkeerde richting, ontdekte dat hij midden in de piste stond, onder ogen van duizenden toeschouwers. Hij maakte een wanhopig, verontschuldigend gebaar, helemaal verlegen met

zijn verschijning en niet wetend hoe gauw weer weg te komen. Maar het publiek, dat niet beter wist, vond het een prachtige grap en was buiten zichzelf van enthousiasme. Tussen het gelach en applaus door klonk toen plotseling ergens van een der hoogste rangen: Hé August! En opeens had de dwaze onthutste verschijning midden in de piste zijn naam: August! Directeur Renz die aanvankelijk ziedend van woede was, veranderde op slag van mening. Want dit was een succes, een vondst! En hij stuurde Belling, die zo snel mogelijk uit de piste weg wilde weer terug zodat hij stuntelend en volkomen in de war, uitleggend dat het allemaal een vergissing was, weer midden in de arena stond, nu luid toegejuicht door het publiek, dat meer van die August wilde zien. En vooral die "Domme August" trekt ons aan in de clown.

Want, wat er ook met hem gebeurt: of hij tien of meer keer een dreun op zijn hoofd krijgt, hij blijft vol goede moed en in een uitstekend humeur. En het publiek dat de "luxe-clown" en zijn glitterpak bewondert om zijn perfectie, geeft zijn sympathie aan de August, die zo verschrikkelijk menselijk is in zijn gelatenheid en voortdurende pech. Tot uiteindelijk blijkt dat onder het lompenpak, achter dat haveloze mom, een artiest schuilgaat, een volleerde acrobaat, een begaafd muzikant. Het clownsnummer eindigt meestal ook in een klein concert, waarbij zowel de luxe-partner als de vermomfaaide August hun muziekinstrumenten ter hand nemen, soms wel twee of drie tegelijk! En luister dan maar aandachtig, ze zijn altijd voortreffelijke muzikanten die hun succes verdienen.

(Arep)

Foto's: Thomas - Champlong - Arepi

Het helse perkament...
Een komisch avontuur
van Robin Hoed...
De gouden planeet...
Enz... enz...
162 blz. Spannende lectuur !
Gloednieuwe verhalen !
Fantastische
"SCIENCE FICTION"
tekenstrips !

Kwifje

POCKET 13

SPECIAL
SCIENCE-FICTION

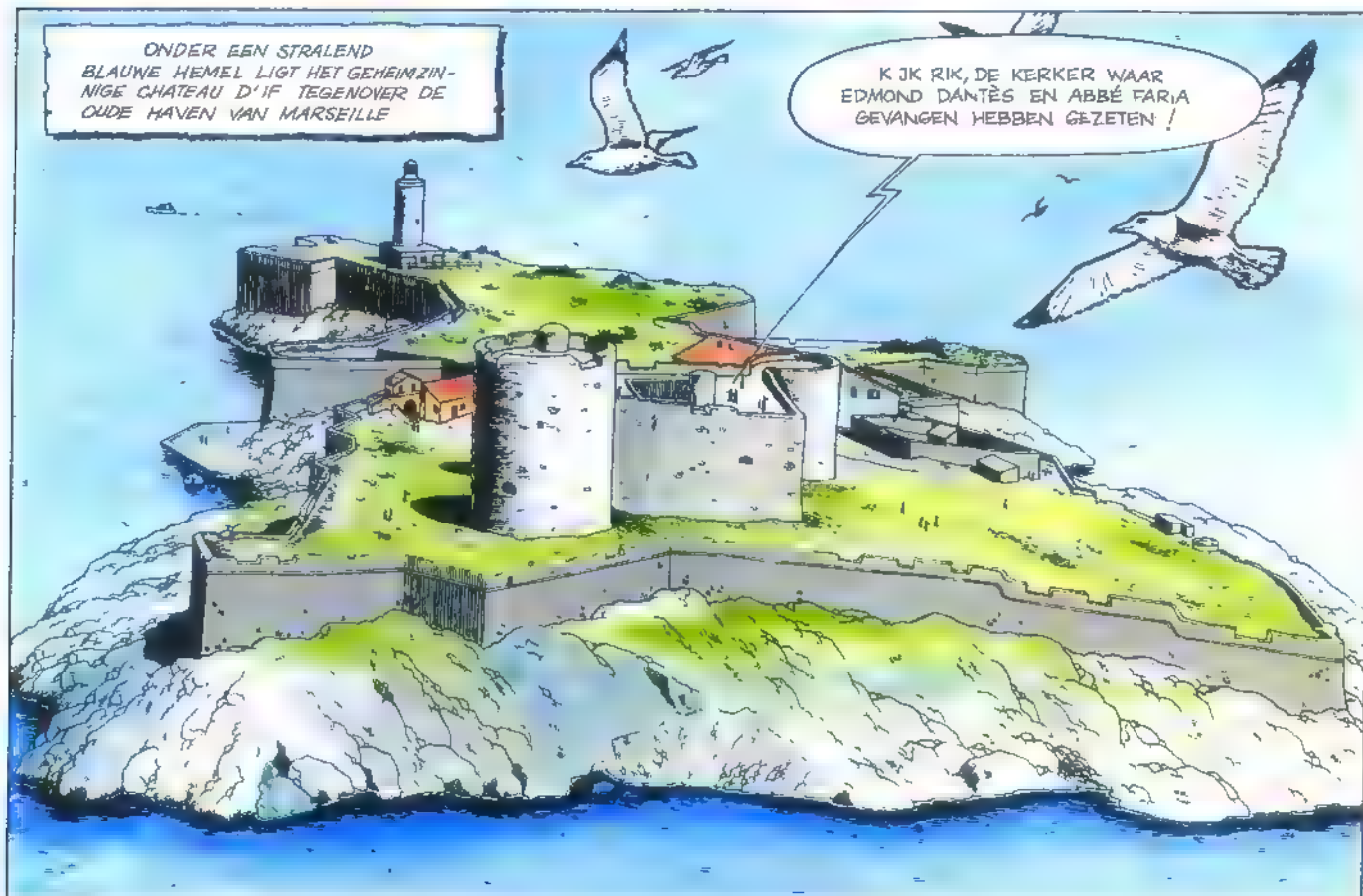
Nu in
de boekhandel en
bij de
dagbladverkopers !

THALFZ

RIK RINGERS

TIBET
A.P. DUCHATEAU

ONDER EEN STRALEND
BLAUWE HEMEL LIGT HET GEHEIMZIN-
NIGE CHATEAU D'IF TEGENOVER DE
OUDE HAVEN VAN MARSEILLE

K JK RIK, DE KERKER WAAR
EDMOND DANTÈS EN ABBÉ FARIÀ
GEVANGEN HEBBEN GEZETEN !

LUISTER NADNE, HET CHATEAU D'IF IS GEBOUWD ONDER FRANS I EN HET
HEEFT GEDIEND ALS STAATSGEVANGENIS .MAAR DE HELDEN UIT DE BOEKEN VAN
ALEXANDRE DUMAS HEBBEN HIER TOCH ECHT NIET GEZETEN !MAAR HET KOMT WEL
VAKER VOOR, DAT ROMANHelden EEN EIGEN LEVEN GAAN LEIDEN !

IN VERONA BEWONDERT IEDEREEN HET BALKON
EN DE GRAVEN VAN ROMEO EN JULIA EN IN LONDEN
BEZOEKT IEDEREEN HET HUIS VAN
SHERLOCK HOLMES IN BAKERSTREET
221 B !

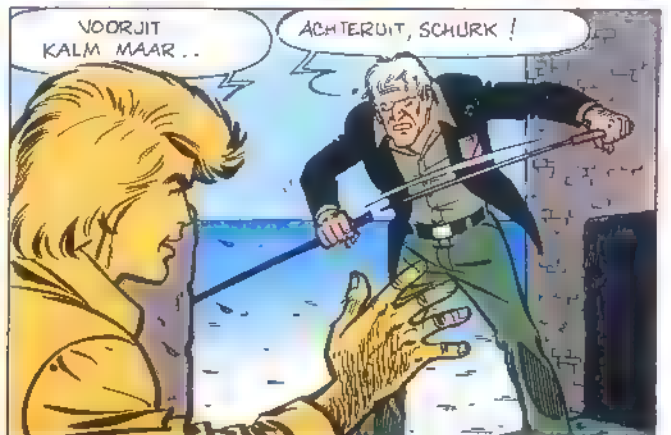
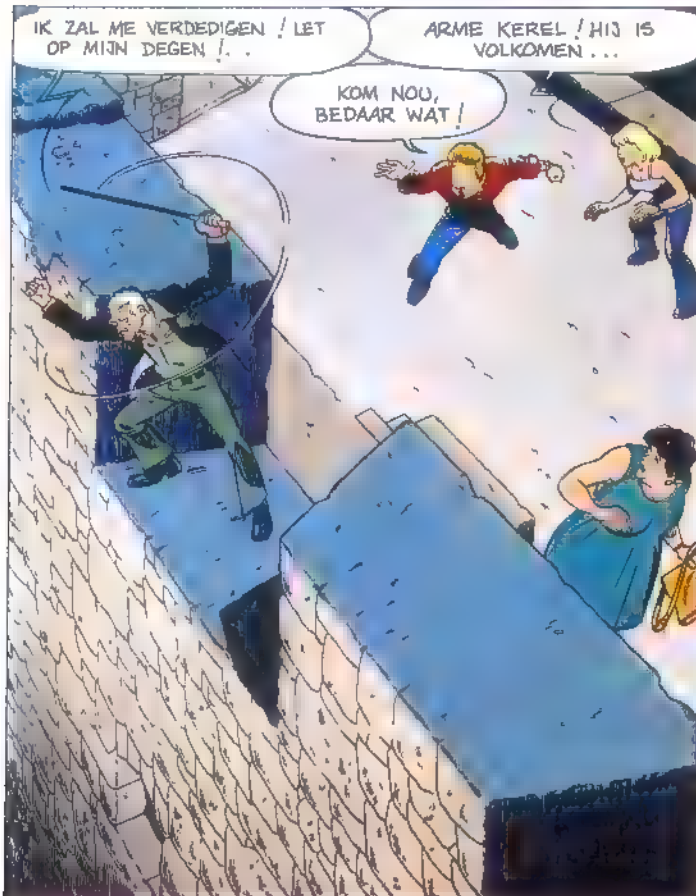
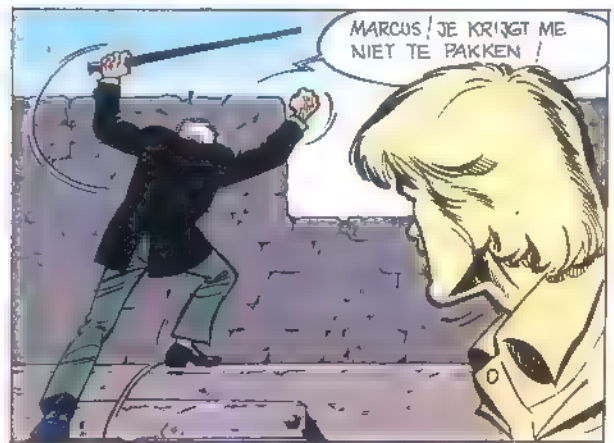

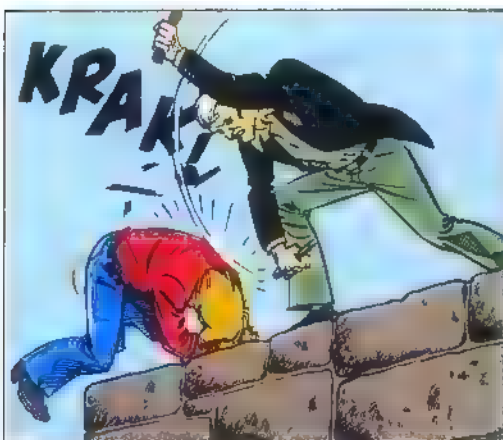
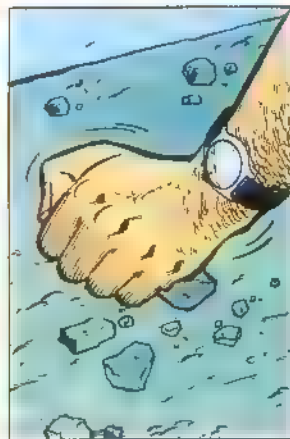
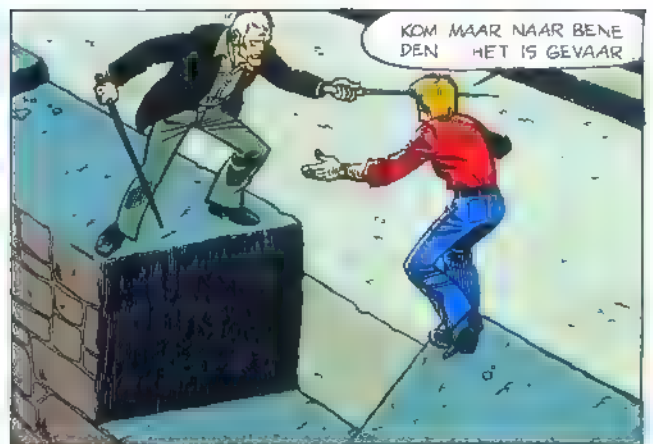
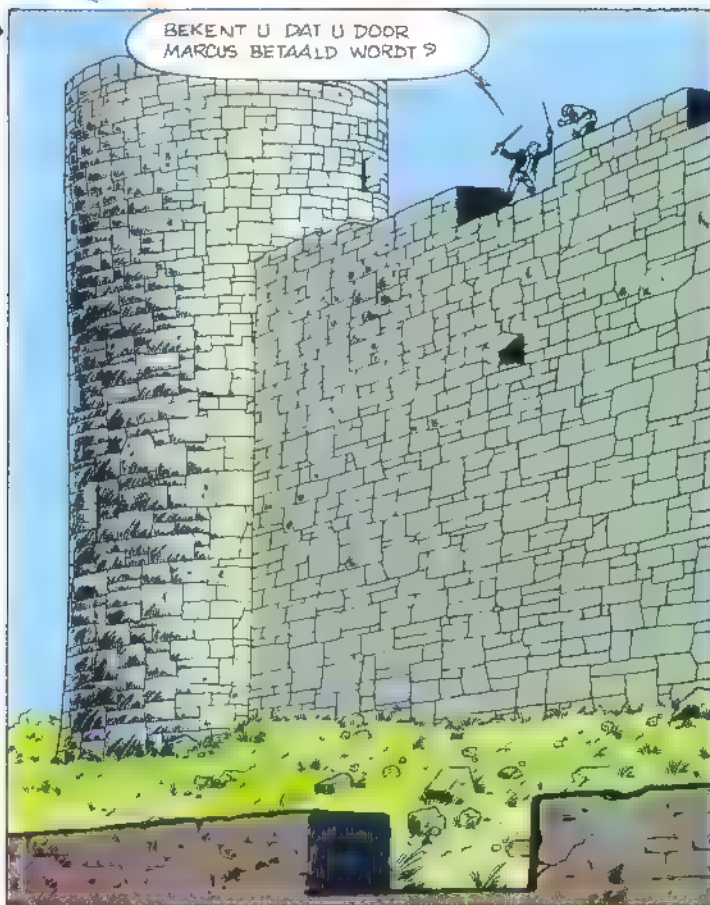
DIE HELDEN HEBBEN NOG EENS GELUK ! ZE ZIJN
ONSTERFELIJK !
WAT ZEI U DAAR ?!

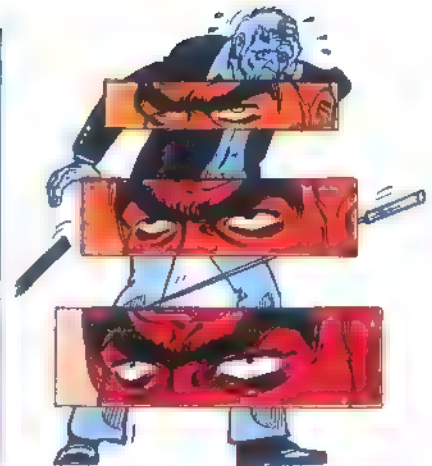
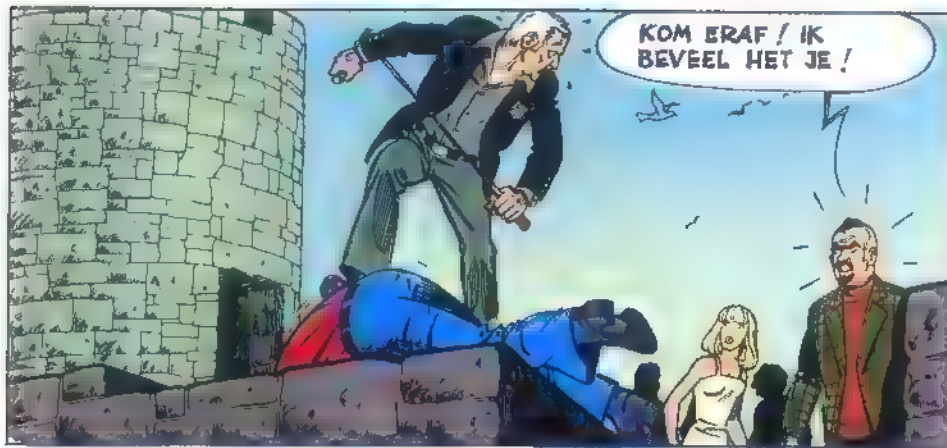

U ZEI IETS OVER ONSTERFELIJK...WAT WEET
U ?... HEEFT U HEM GEZIEN ?

DE VIJAND DOOR DE EEUWEN HEEN...

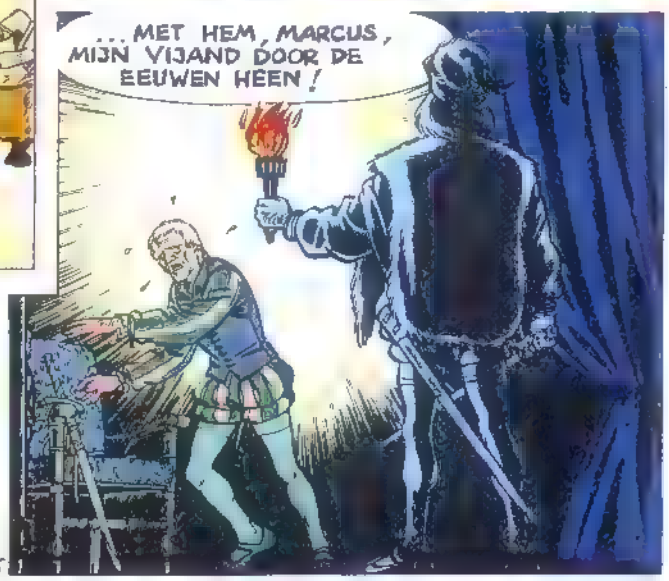
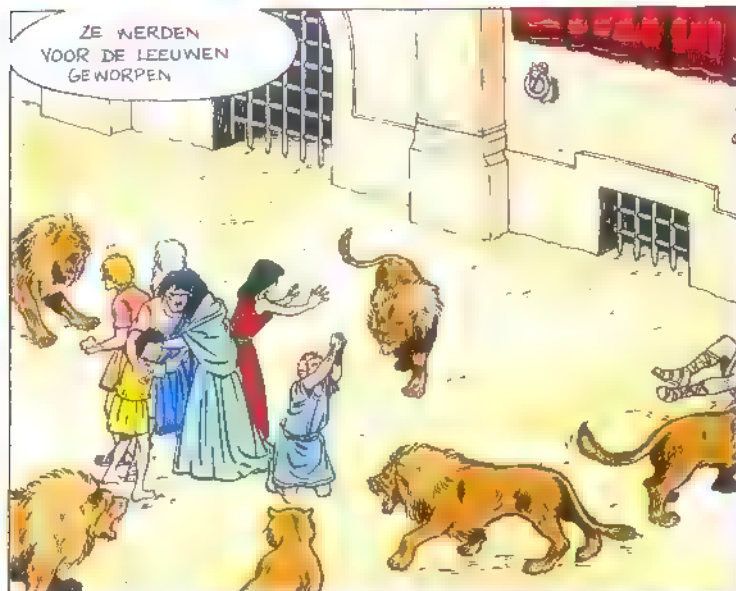

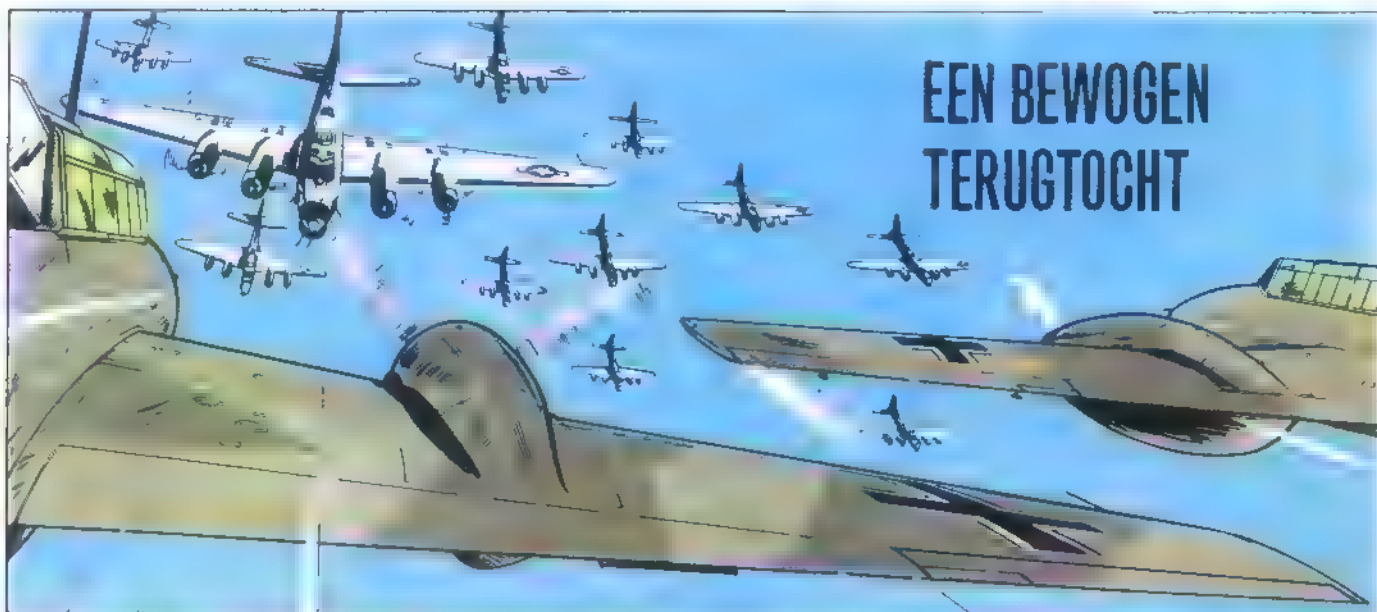

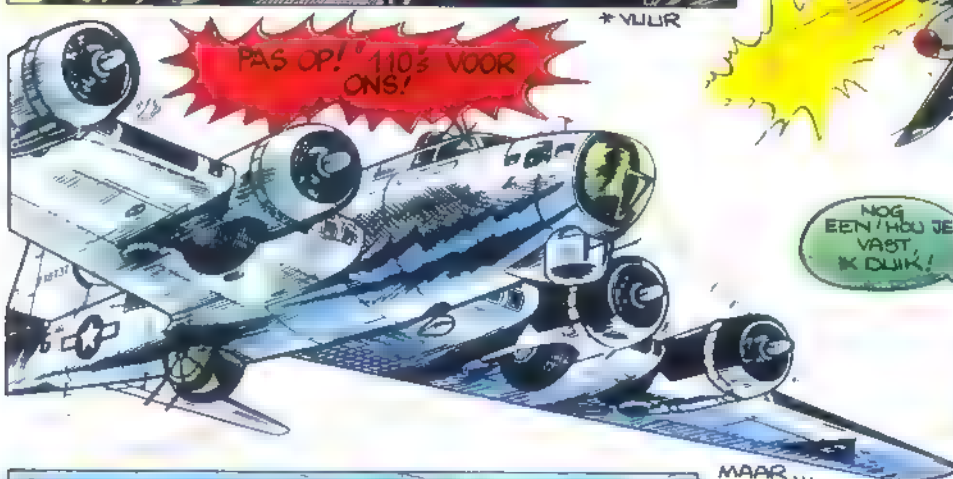
* Vergeet vooral niet *
* mijn nieuwste album te kopen! *
* **DE LIJN DES DOODS** *
* **NU VERKRIJGBAAR!** *

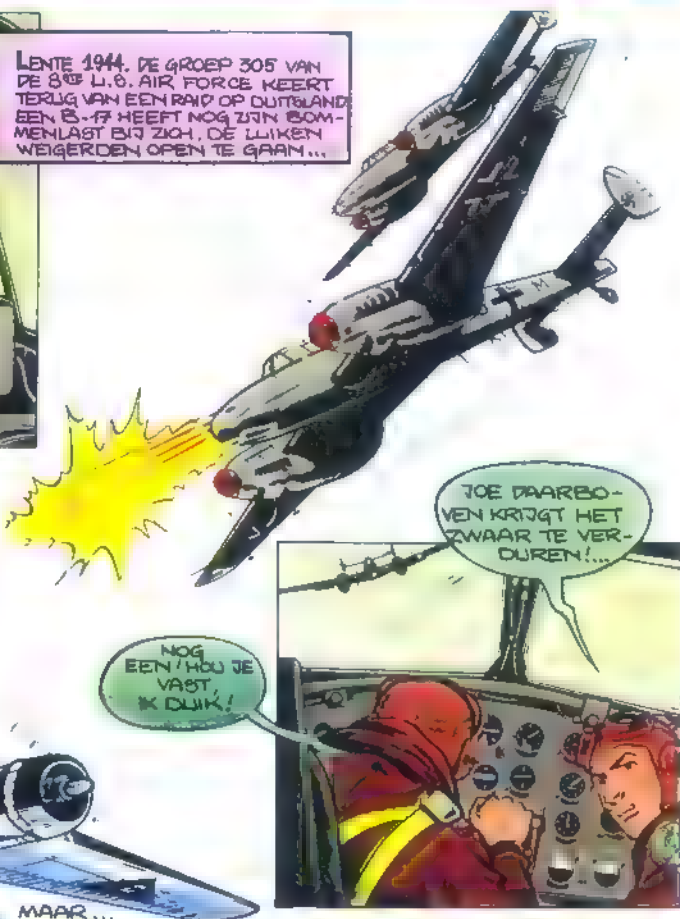
wordt vervolgd

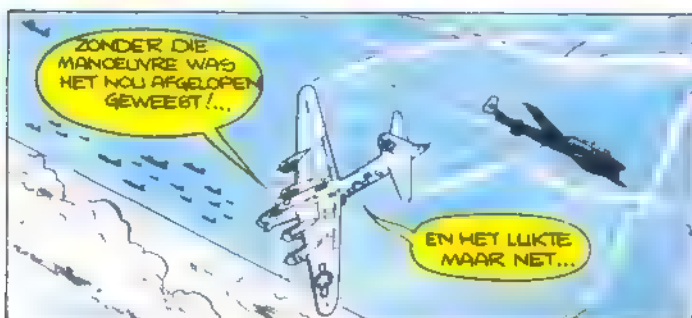
LENTE 1944. DE GROEP 305 VAN DE 8ste U.S. AIR FORCE KEERT TERUG VAN EEN RAID OP DUITSLAND. EEN B-29 HEEFT NOG ZIJN BOMMENLAST BIJ ZICH. DE LIJKEN WEIGERDEN OPEN TE GAAN...

*VUIR

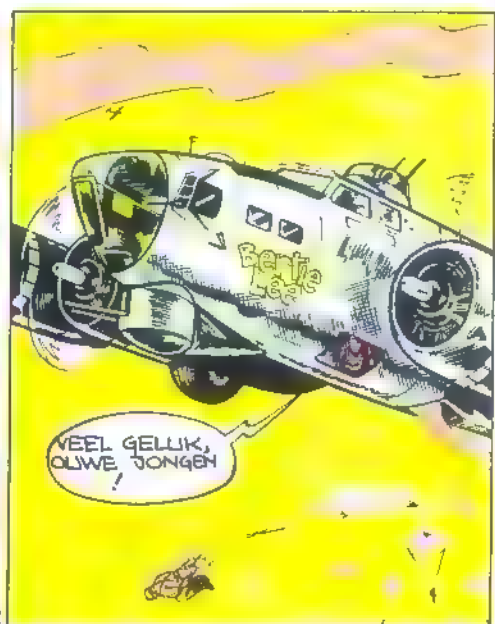
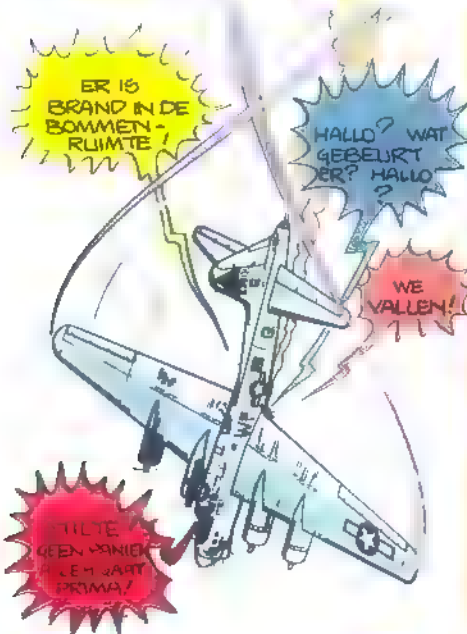
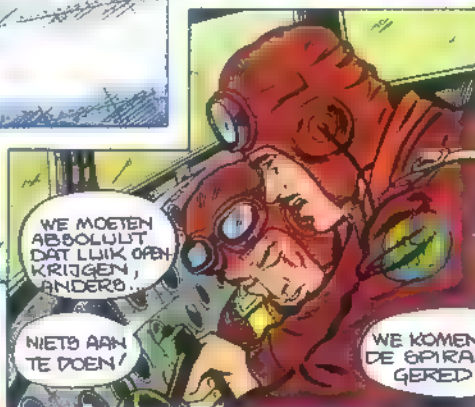
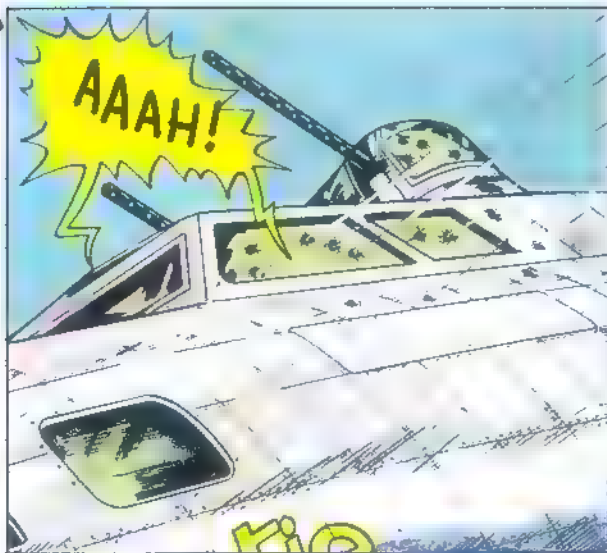
NOG EEN 'HOU JE VAST K DIJK!'

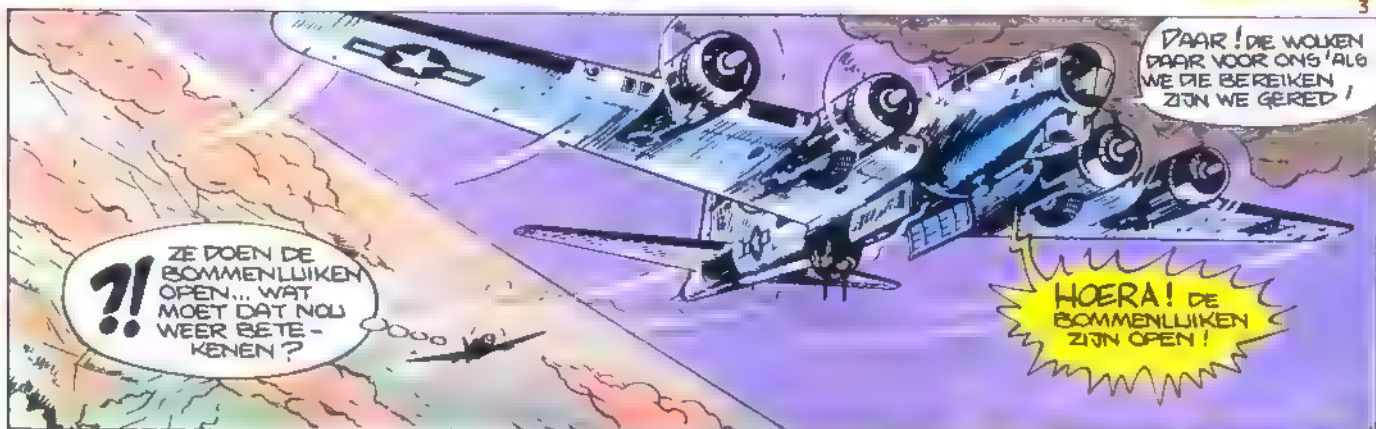
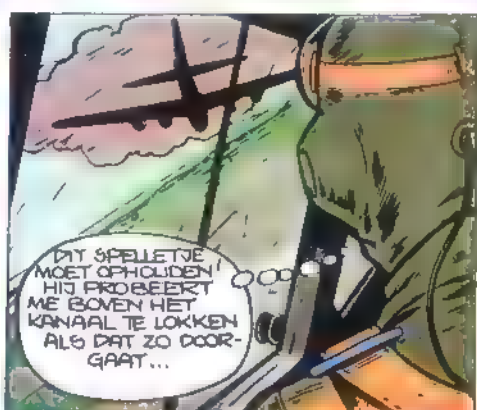
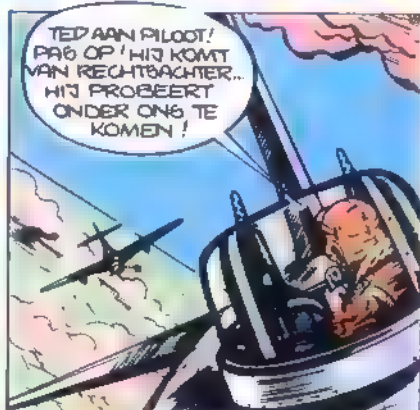
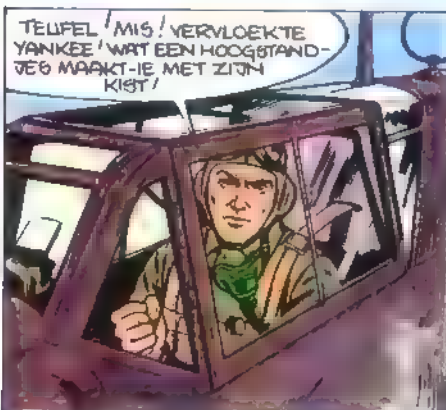
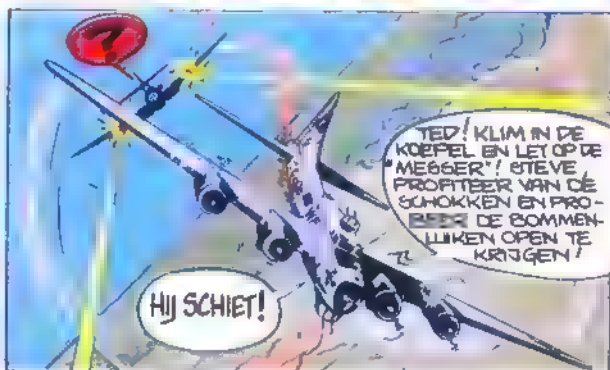
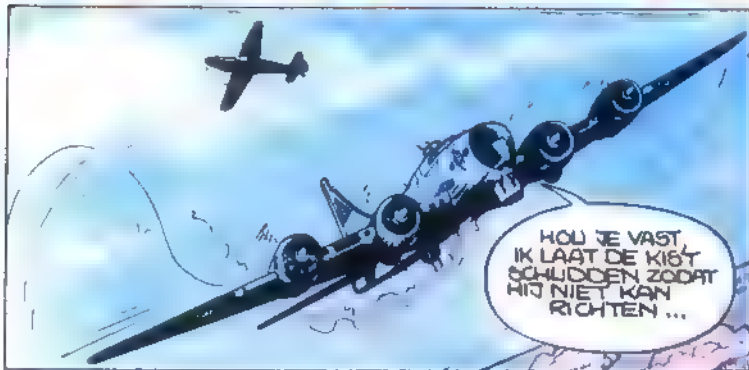
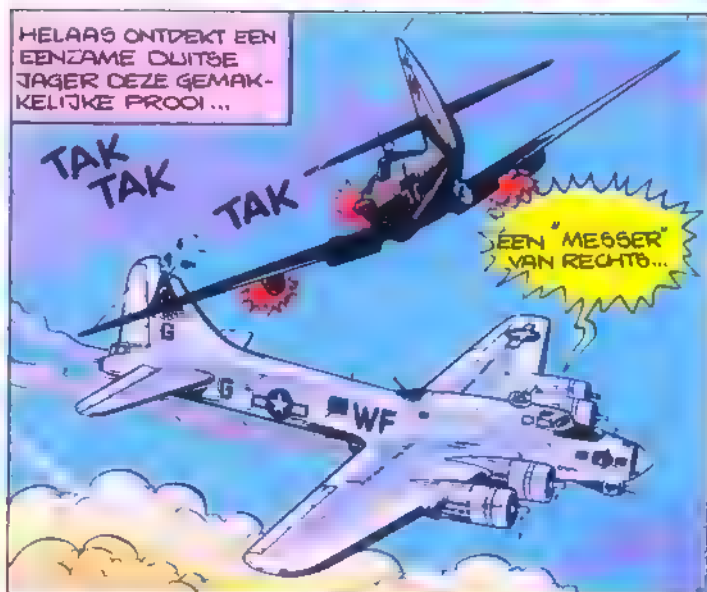

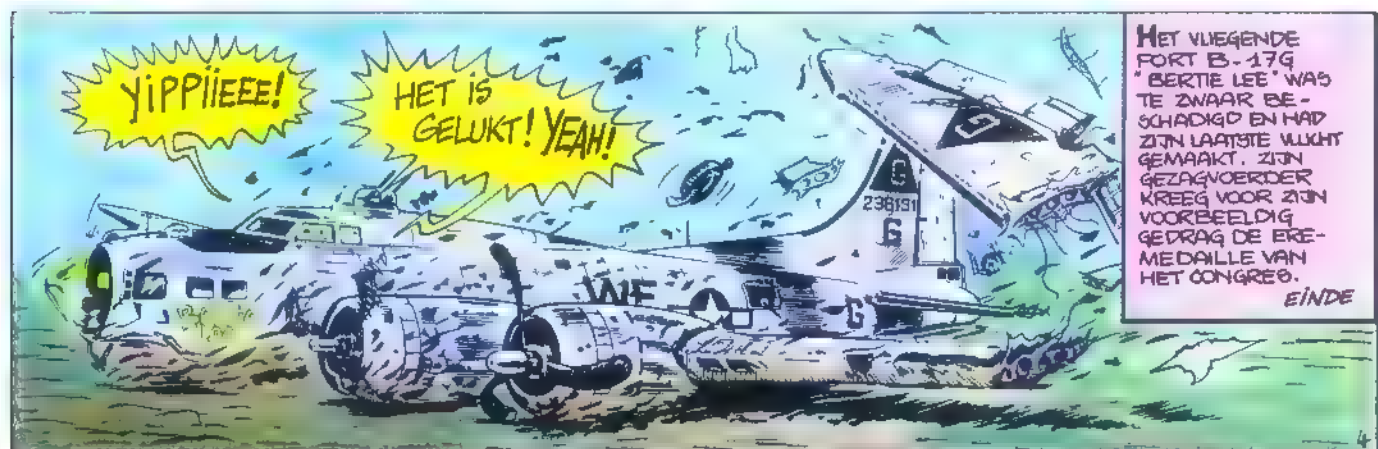
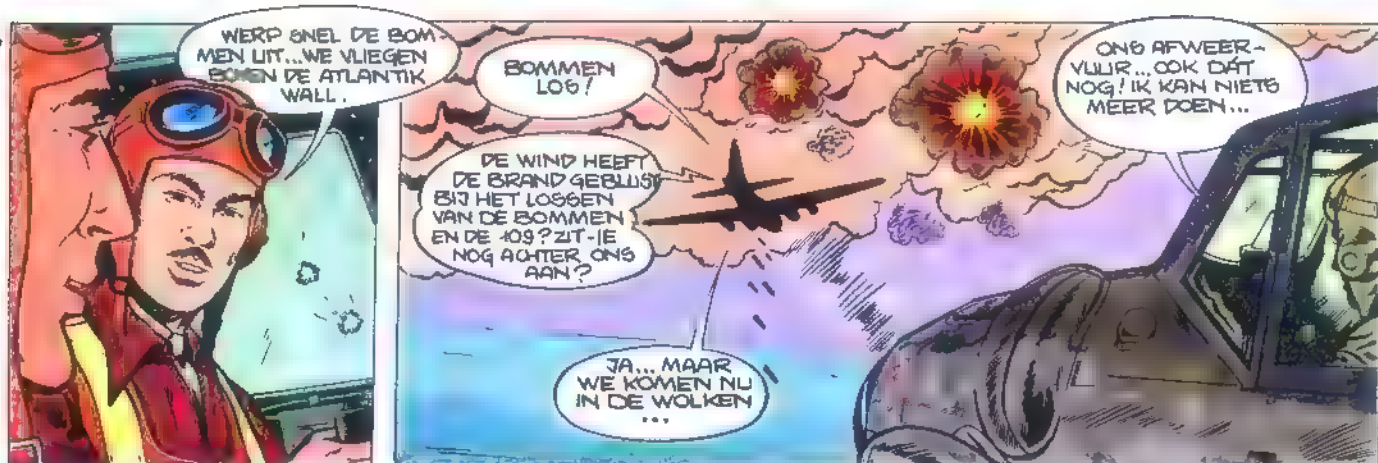
EN HET LUKTE MAAR NET...

MAAR...

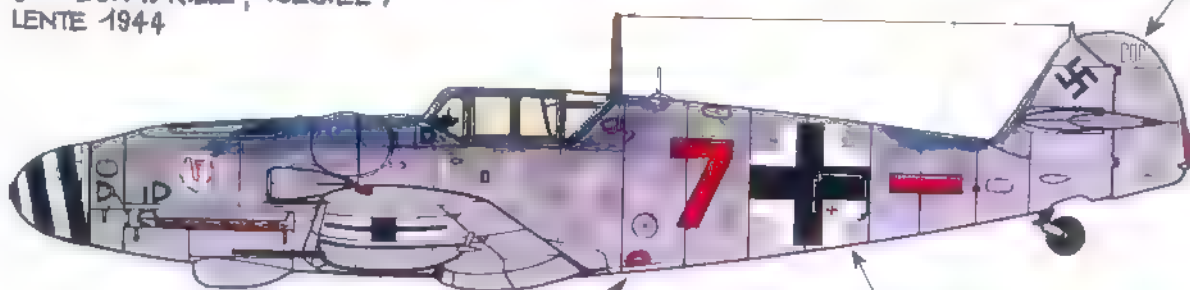

MESSERSCHMITT Bf 109G-6

3^e JACHTESKADER "LDET"
5^e ESKADRILLE, TOESTEL 7
LENTE 1944

3 OVERWINNINGEN

EERSTE HULP (IN NOOD)

NEUSSPIRAAL :

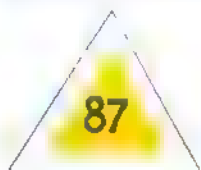
DEZE DIENDE VOOR
SNELLE IDENTIFICATIE
TIJDENS DE VLUCHT.

TREEPLANK

TECHNISCHE FICHE :

SPANWIDTE: 9,91 M
LENGTE : 9,04 M
MOTOR : DAIMLER-BENZ DB 605A1
SNELHEID: 692 KM/U OP 7000 M HOOGTE
BEWAPENING: 2 MG 131 MITRAILLEURS
VAN 13 MM ONDER DE
MOTORKAP.
1 CENTRAAL 20MM KANON
2 20MM KANONS IN
GONDELS ONDER DE
VLEUGELS.

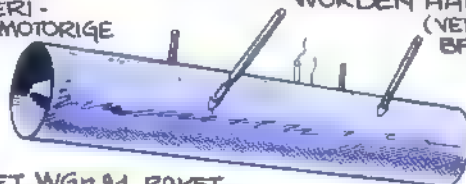
DE BALK OP DE ROMP
GEEFT AAN DAT HET
TOESTEL BEHOORT TOT
EEN IIe JACHTGROEP.

OCTAANKENTEKEN

DEZE WGr 21
BLUIZEN WERDEN
VOORAL GEBRUIKT
TEGEN DE AMERI-
KAANSE VIERMOTORIGE
VLEETLIJEN
DIE OP MISSIE
WAREN BO-
VEN DUIT-
LAND
(1943 - 1945)

IN PLAATS VAN DE GONDELS KON-
DEN ER BLUIZEN MET RAKETTEN
WORDEN AANGEBRACHT
(VERSIE
Bf 109G/R2)

BLUIS MET WGr 21. RAKET...
ONDER ELKE VLEUGEL EEN PROJECTIEL

EMBLEEM: JG3 "LDET"

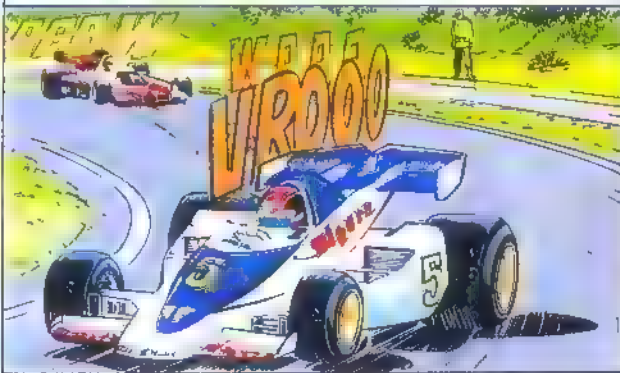
Bf 109G-6 IN DE LUCHT.

alain chevallier

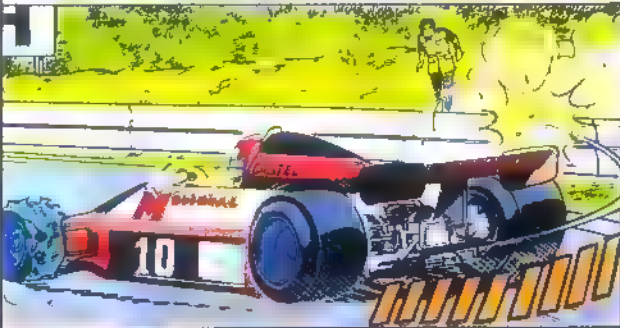

CHR. DENAYER
A.P. DUCHATEAU

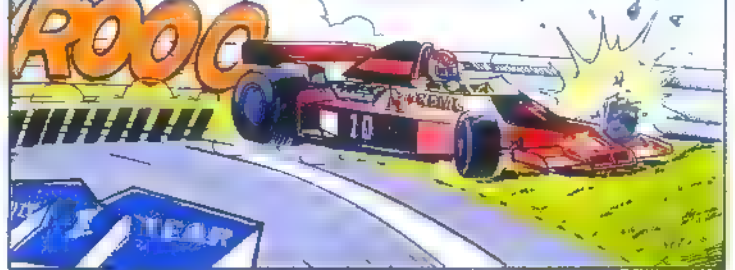
DE "FULGURA" NEEMT DE BOCHT FOUTLOOS ..

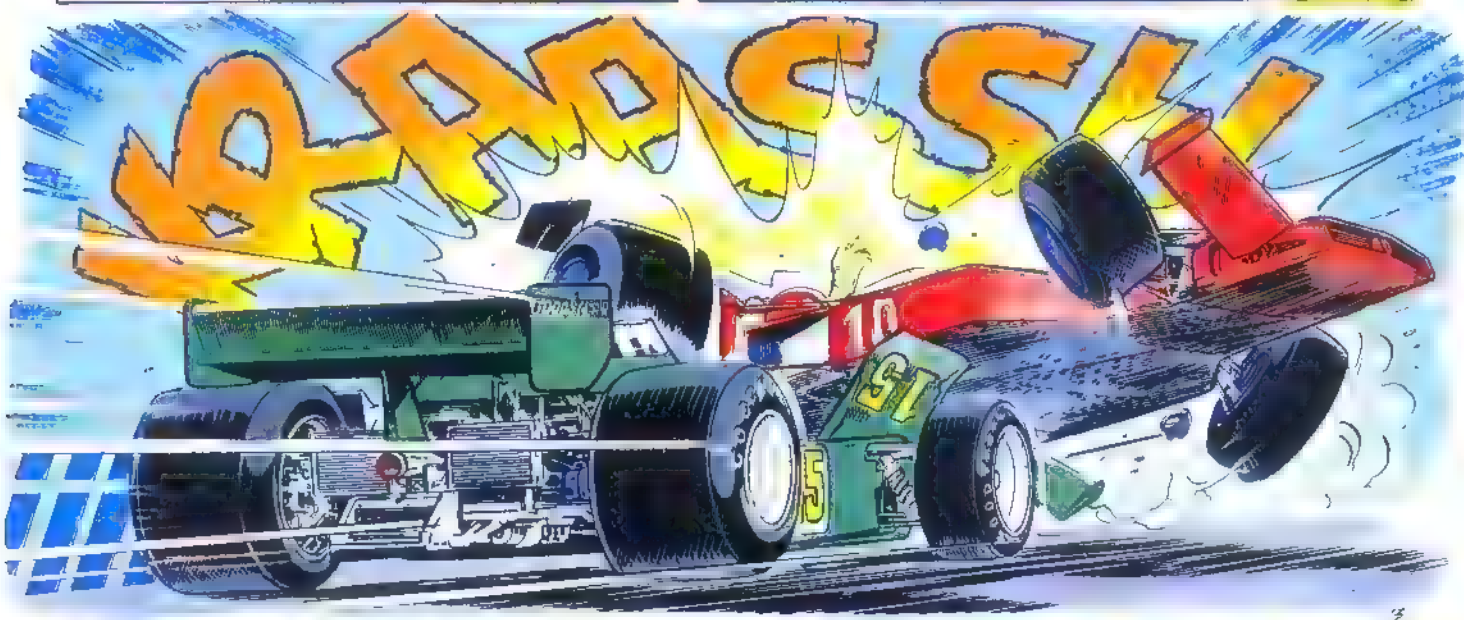
TERWIJL ALAIN ZIJN WEG VERVOLGT WORDT WAGEN N° 10 WEER OP DE BAAN GEBLINGERD...

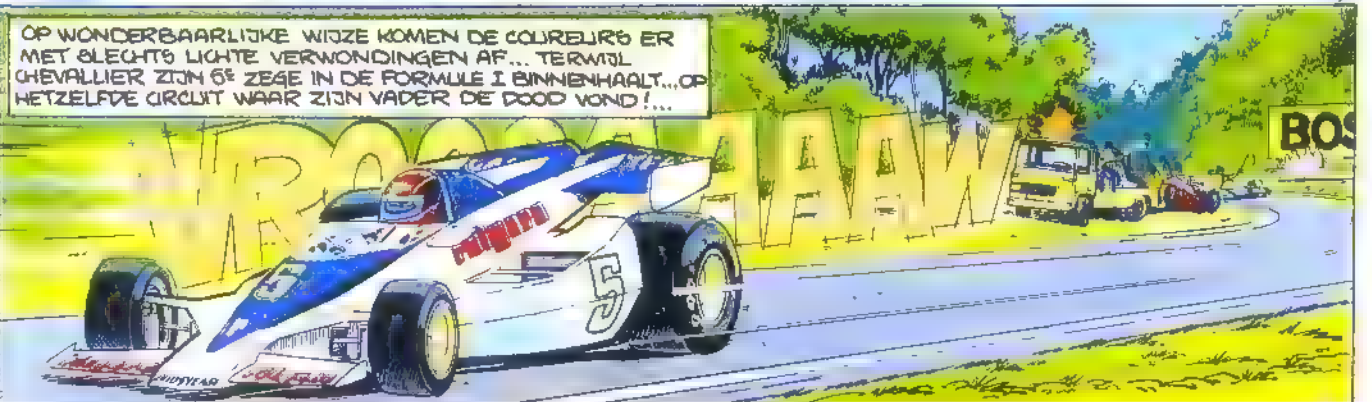
MAAR PHIL CASTEL RIJDT TE SNEL, WIJKT AF VAN DE IDEALE LIJN EN RAAKT DE VANGRAIL WAARBIJ ZIJN LINKERVOOR-BAND SPRINGT!

... NET OP HET MOMENT DAT...

OP WONDERBAARLIJKE WIJZE KOMEN DE COUREURS ER MET SLECHTS LICHTE VERWONDINGEN AF... TERWIJL CHEVALLIER ZIJN 6^e ZEGE IN DE FORMULE 1 BINNENHAALT... OP HETZELFDE CIRCUIT WAAR ZIJN VADER DE DOOD VOND!...

Alain Chevallier neemt deel aan de race voor de Grand Prix van Duitsland op de Nürburgring. Voor hem wordt die race een nachtmerrie.

DE RIVALEN

ALAIN WORDT HARTELIJK DOOR ZIJN VRIENDEN GEFELICITEERD, ONDER WIE MICHEL DEDEYNE, DE TALENTVOLLE COUREUR VAN HET "TEAM ALAIN CHEVALLIER".

TOEN HIJ IN MIJN GILFSTREAM BLEEF HANGEN, DACHT IK AAN VADER... EN AAN MIJN NACHTMERRIE!

MAAR ALS ALAIN LATER UIT DE PITTS WEGLOOPT.

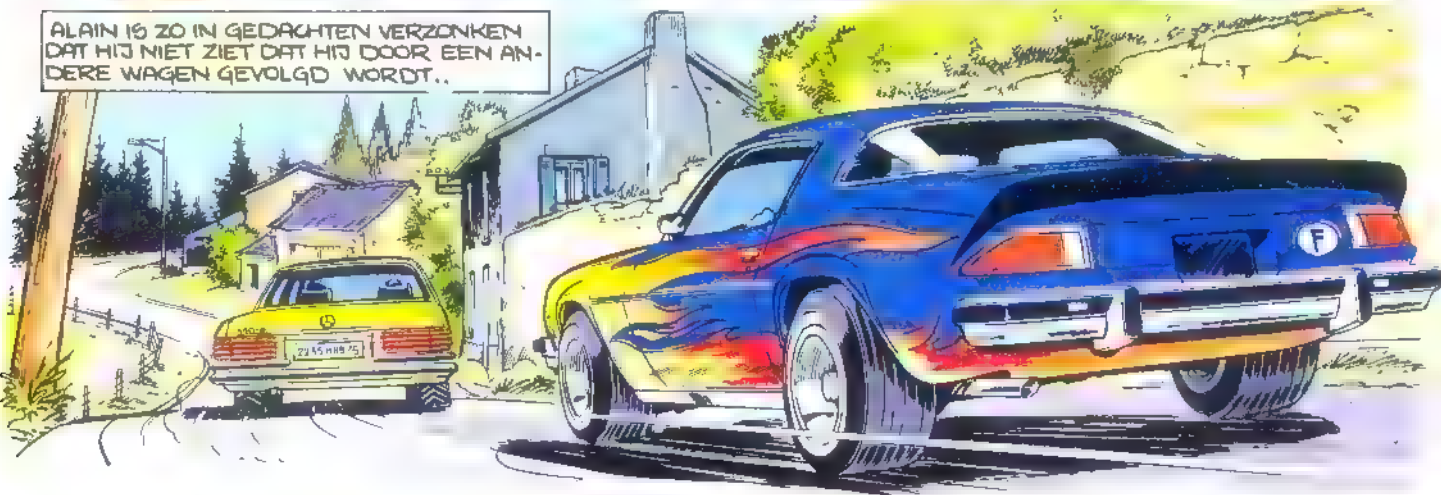
MAAR...WAT HEB IK HEM MIS-DAAN? HET... HET LIJKT WEL OF HIJ ME HAAT!

DE DAGEN GAAN VOORBIJ.. IN DE FULGURA-FABRIEK BIJ PARIS...

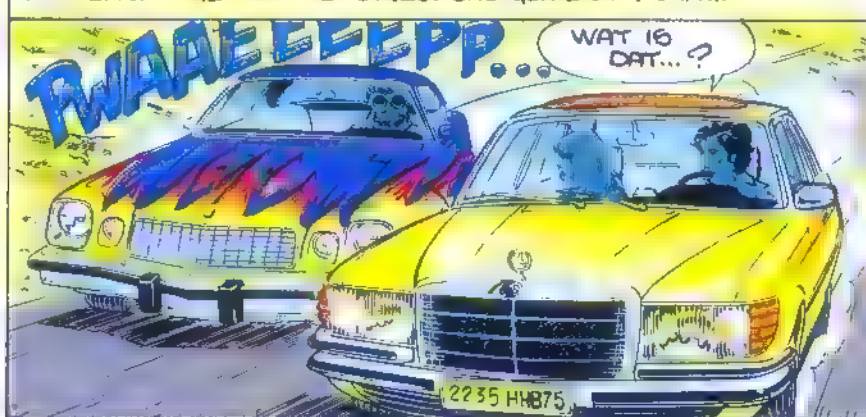

ALAIN IS ZO IN GEDACHTEN VERZONKEN DAT HIJ NIET ZIET DAT HIJ DOOR EEN ANDERE WAGEN GEVOLGD WORDT..

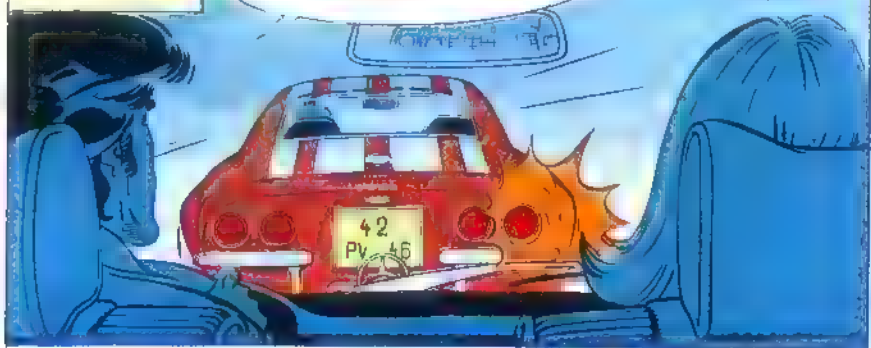
TOCH BLIJFT DIE AUTO NIET DIRECT ONOPGEMERKT! DAN...

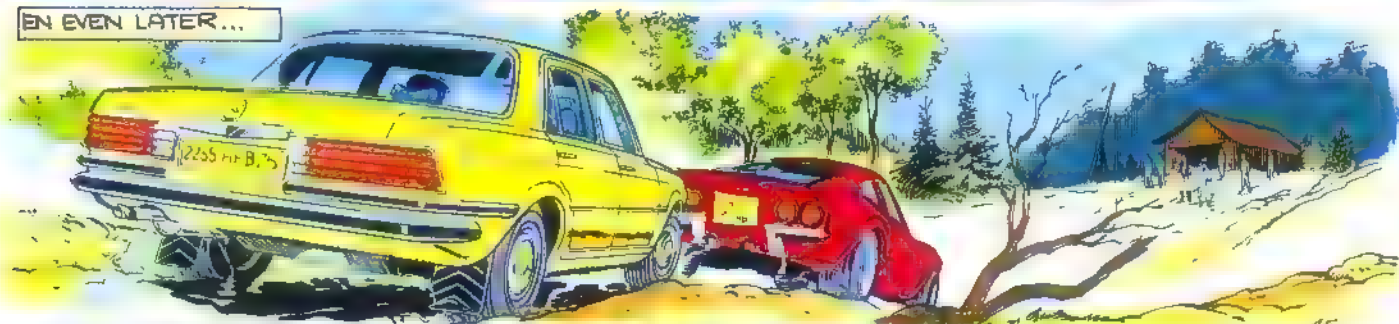
DE TWEE AUTO'S HOUDEN DIE VAN HEVALIER IN DE TANG...

WAT WILLEN DIE JONGELUI? DAT IK VAN DE WEG GA? ZE ZIEN ER NIET GEVAARLIJK UIT...

WEES TOCH MAAR VOORZICHTIG, ALAIN...

EN EVEN LATER...

NOU? LELIK HOOR, DIE OVERVAL VAN DE POSTKOETS! MAAR IK HEB WEL HAAST!

WIS OOK! JIJ BENT TOCH ZO'N GROTE KAMPIOEN? DAT KAN JE NU BEWIJZEN!

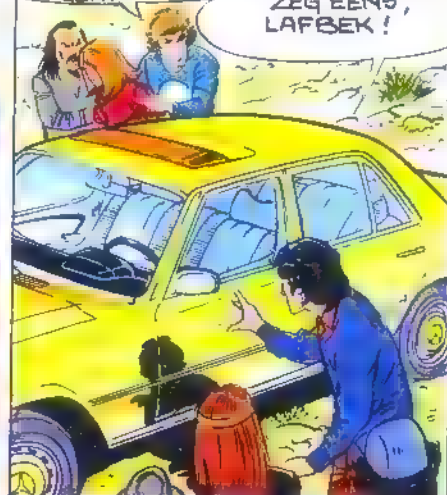
JE GAAT DWARS DOOR DIE HILT DAAR HEEN RIJDEN! JE BENT DE HELD VAN DE BAAN!

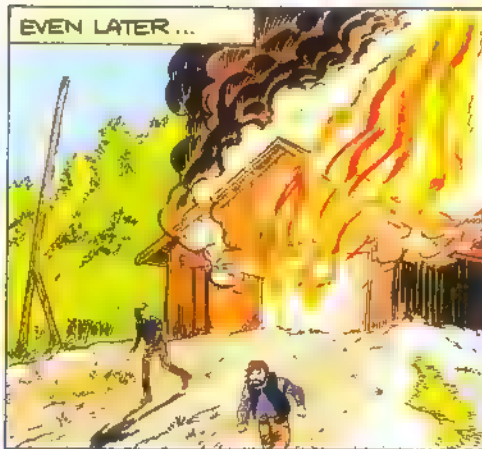
JE BENT GEK! IK BEN GEEN STUNTRIJDER EN ALS JE DENKT DAT IK MIJN WAGEN IN PUIN GA RIJDEN VOOR JULIE LOL...

TJA! DAT MOET JE ZELF WETEN... JAMMER VOOR HET MEISJE, WIJ ZULLEN WEL VOOR HAAR ZORGEN!

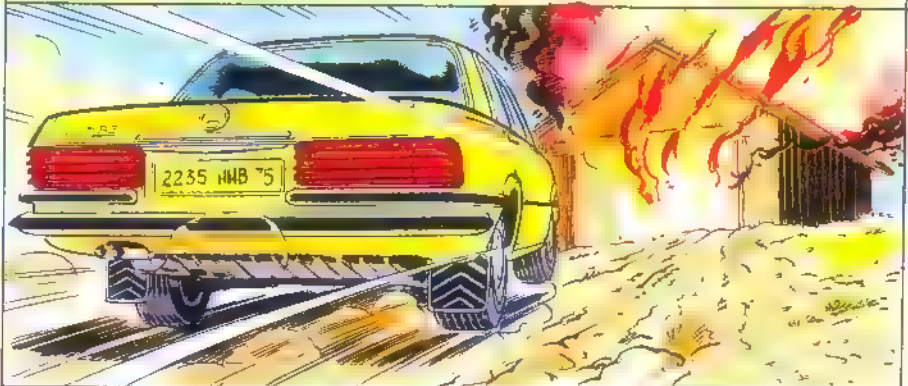
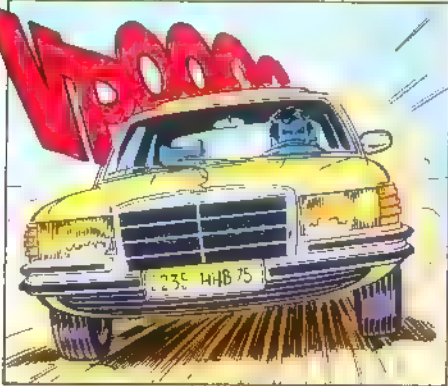
ZEG EENS, LAFBEK!

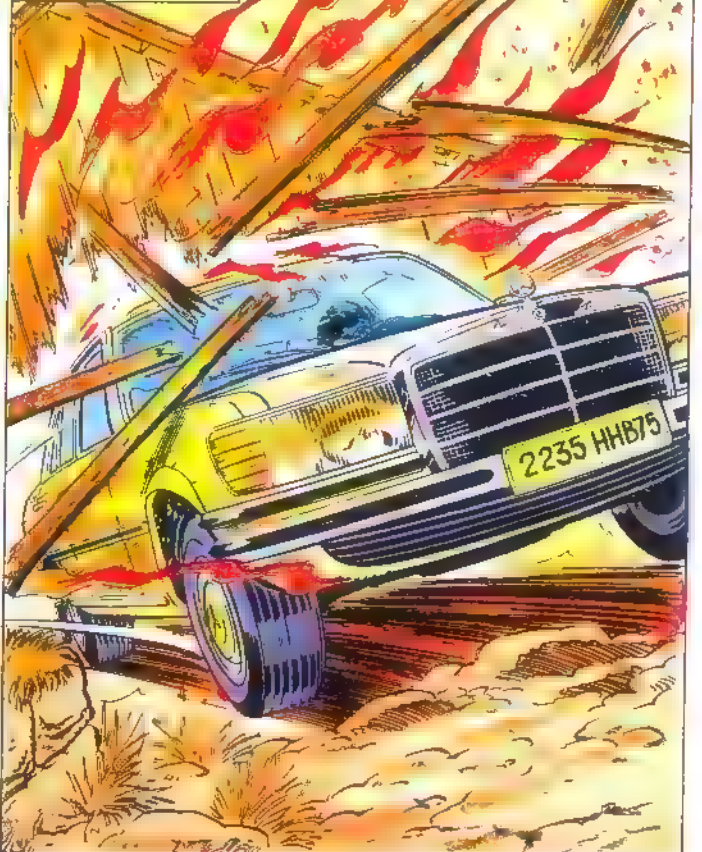
ZIJN HANDEN OM HET STUUR GEKNELD, WOEDEND, GEEFT HIJ GAS...

PAS IN DE LAATSTE SECONDE KRIJGT ZIJN ANGST DE OVERHAND, MAAR HET IS AL TE LAAT OM TE STOPPEN...

EEN HELSE GLOED, EEN REUSACHTIGE FAKKEL, EEN ONDRAAGLIJKE HITTE ..

HIJ RIJDT ERDOOR...

De Romantiek

1. Lodewijk-Filips bijgenaamd de «burgerkoning», geboren in 1773 stierf hij in Windsor in 1850, was de zoon van Filips van Orléans, beter bekend als «Philippe-Égalité». Bij de revolutie van juli 1830 bood men hem de Franse kroon aan die hij accepteerde, maar in februari 1848 moest hij Frankrijk verlaten. In Frankrijk heet de mode tussen 1830 en 1848 Lodewijk-Filips-stijl, deels aansluitend bij de Europese romantiek, deels een streven naar wat meer eenvoud.
2. Victor Hugo (1802-1885), dichter en romanschrijver, leider van de romantische school in Frankrijk.

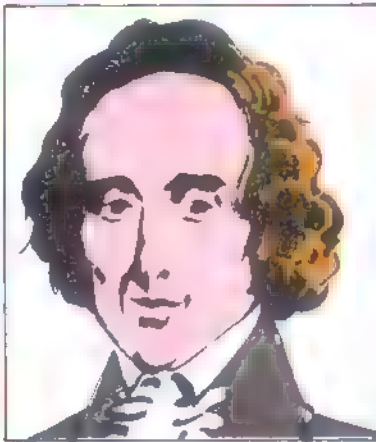
3. Delacroix (1798-1863) heel zeker een geniaal schilder, lithograaf en etser met een rijk koloriet, romantisch, technisch vooruit op z'n tijd (De vrijheid leidt het volk).
4. Frédéric Chopin (1810-1849), Pools componist en pianist (Études, Préludes, Mazurkas, Nocturnes, Polonaises, enz.) wordt tot de grote romantische comp. gerekend.
5. George Sand, eigenlijk Amandine Lucille Aurore Dupin, trok na een mislukt huwelijk met baron Dudevant naar Parijs, schreef o.m. romans over de vrouwen-emancipatie, streekromans, enz. Ze was heel zeker een opmerkelijke figuur.
6. Prins Albert (1819-1861) en koningin Victoria

2

3

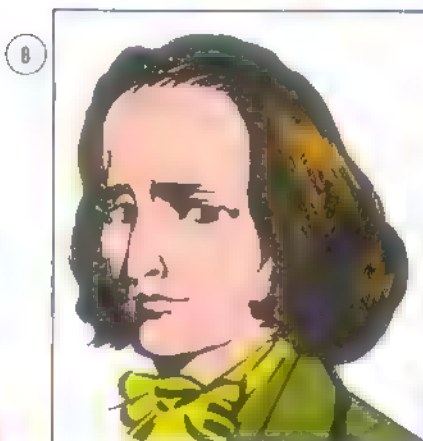
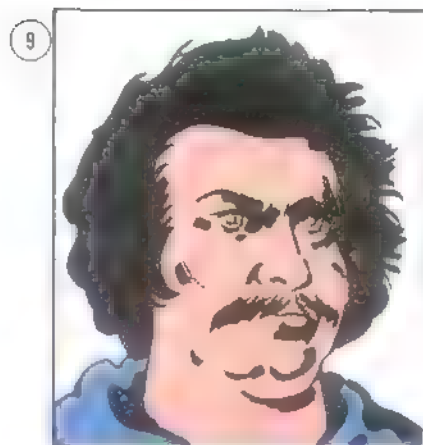
4

5

(1819-1901), iedereen weet daar alles over sinds de beroemde Britse TV-feuilletons!

7. Alfred de Musset, romantische dichter en schrijver (1810-1886), zijn blijspelen worden nog opgevoerd
8. Franz Liszt (1811-1886), fenomenaal pianovirtuoos, was terecht daarom wereldberoemd. Hij was ook een groot componist maar z'n werk werd wel eens onderschat in de voorbije jaren. Nu «ontdekt» men het opnieuw
9. Balzac (1799-1850), beroemd Frans schrijver van o.a. de cyclus «Comédie humaine»

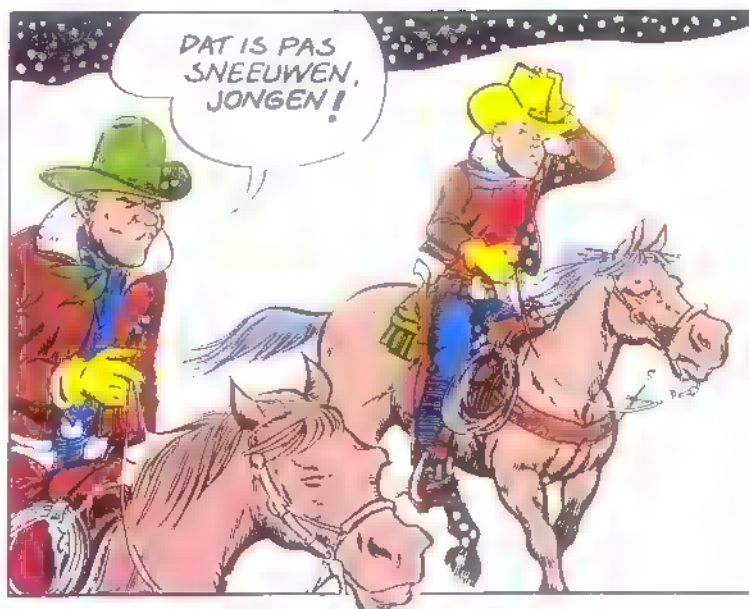

6

7

Van paarden en mensen

FORTON

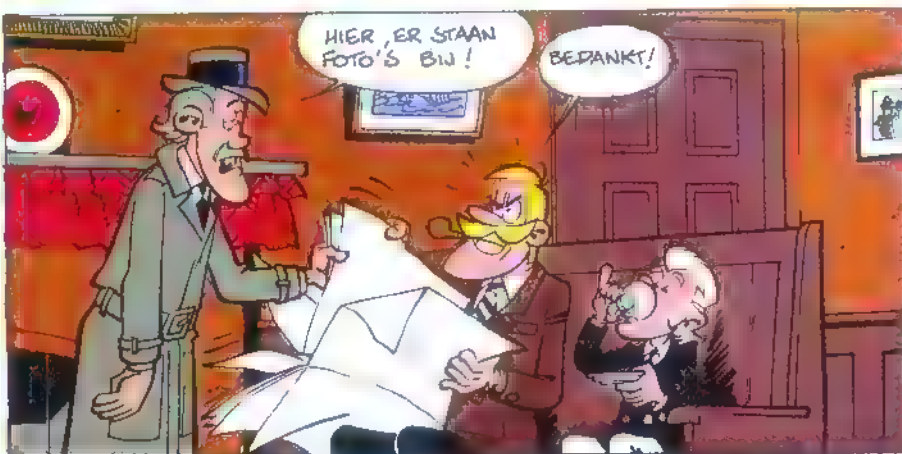
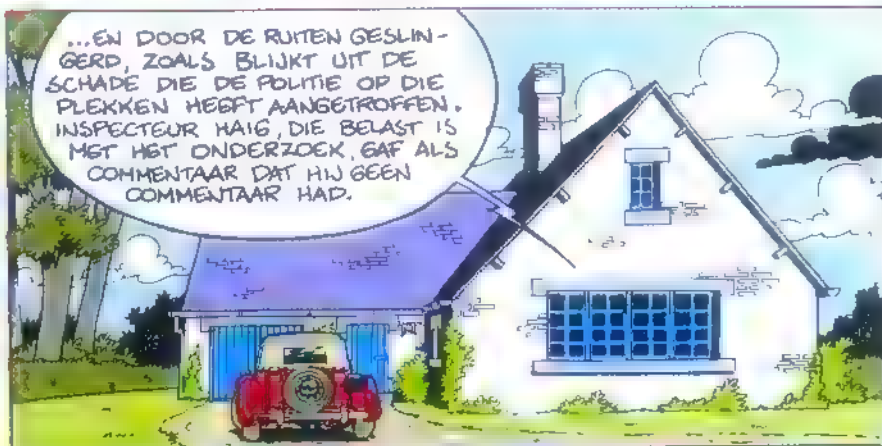

CLIFTON

TURK-DEGROOT

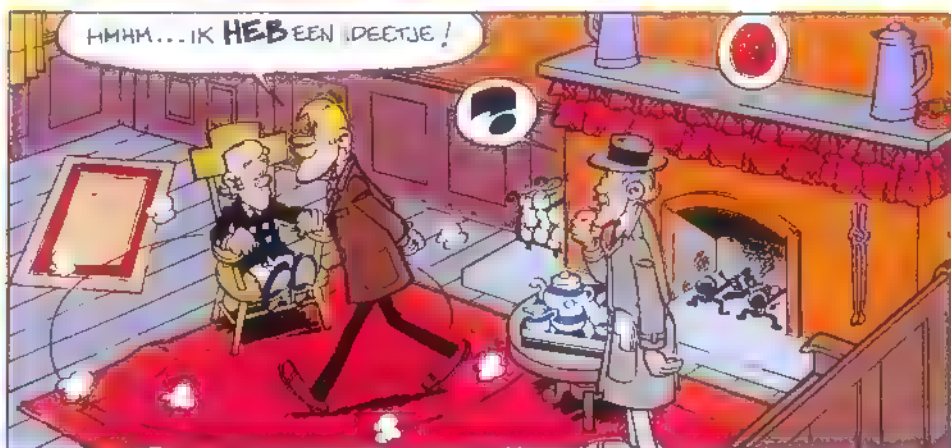
John Haig, hoofdinspecteur van Scotland Yard gaat op bezoek bij Clifton die net "de grote Wilkinson", de man die door zijn mentale kracht voorwerpen kan verplaatsen op de thee heeft

DEAR Mr. WILKINSON

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen !
SIR JASON
NU VERKRIJGBAAR !

wordt vervolgd

FASCINEREND SCHOTLAND

*En vooraf een wijze raad:
zeg in Schotland nooit: «Jullie Engelsen!»...*

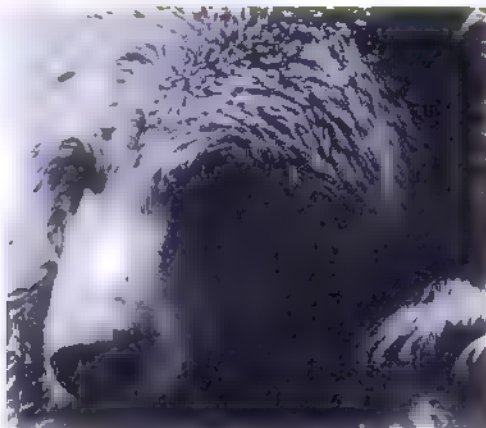
SCHOTLAND STELT ZICH VOOR

Edinburgh met zijn kasteel

De Highlands en de lochs

Een
Schotse
beer

Bijna 79 000 km², dus meer dan twee keer zo groot als België en ruim anderhalf keer Nederland... iets meer dan vijf miljoen inwoners, dus de helft van België en ruim een derde van Nederland... hoewel het land al eeuwenlang een deel van Groot-Brittannië is, zijn er nog steeds veel dingen die het 'apart' maken.

Wetenschappelijk en verfijnd: Edinburgh...

De hoeveelheid monumenten, vaak op de oudheid gebaseerd, doen Edinburgh, hoofdstad van Schotland, op Athene lijken. Er is wel gezegd dat de stad iets theatraals heeft, en dat een bezoeker, als hij door de straten loopt, het gevoel heeft van de ene scène naar de andere te lopen.

Edinburgh is helemaal van natuursteen gebouwd en niet, zoals de meeste Britse steden, van baksteen, en daardoor is de stad goed «aangepast» aan zijn omgeving. De oude stad met zijn verweerde fort vormt een scherp contrast met de XVIIIe eeuwse nieuwe stad, die een klassieke adel uitstraalt.

Naast de musea, de rijkste na die van Londen, en de Universiteit — de derde van het land — vormt het beroemde Edinburgh Festival, ieder jaar aan het eind van de zomer, een trekpleister voor vele toeristen. Drie weken muziek, ballet en toneel... maar ook militaire parades, waarbij natuurlijk de doedelzakken weer van de partij zijn.

De Highlands, oftewel het «echte» Schotland

Het Noordwesten van Schotland en een deel van het Noordoosten vormen het gebied van de Highlands. Dit is het gebied van de «glens», de diepe dalen en de «lochs», de langgerekte meren. De Highlanders zijn bijgeloviger, stugger en minder commercieel ingesteld dan hun zuidelijke landgenoten. En hoewel het leven hier hard is bezitten deze Schotten een gastvrijheid die zijn weerga niet kent in Groot-Brittannië, wat ook de 'buitenlanders' (Engelsen) over hun zuinigheid mogen zeggen!

Ondanks de moderne ontwikkelingen (zoals de toch wel veront- rustende oliewinning in het noorden) bestaat er nog steeds een rijke flora en fauna. Hoe lang zullen herten, reeën, beren en koningsadelaars zich echter nog kunnen handhaven?

In dit gebied liggen ook de prachtige meren, waarvan Loch Ness met zijn veelbeschreven monster wel het bekendste is. Een aantal van die meren zijn als een rozenkrans aaneengere- gen door het Caledonisch Kanaal, waar acht sluizen voldoende zijn om het hoogteverschil te overbruggen.

En dan is er de woeste, ontembare zee. Langs de hele kust, die overal verbrokken is in schiereilanden, en waar hier en daar schilderachtige vissershaventjes liggen, vind je vreemde land- schappen waar de wind in de vulkanische formaties en diepe kloven een muziek voortbrengt, die herinnert aan Mendelssohns ouverture «Fingals Grot».

de KILT... in Het Land van de Tweed

Dat was me een nationaal drama! In 1746 verordende een edict van de Engelse koning George II: «Niemand, man noch knaap uit het deel van Groot-Brittannië dat Schotland wordt genoemd, zal het na 1 augustus toegestaan zijn de kostuums van het gebied van de Highlands te dragen: plaids, kilts, geruite broeken! Iedere overtreder zal naar de overzeese plantages worden gebracht voor de duur van zeven jaren!»

Deze strenge proclamatie van een koning die behoorde tot de nieuwe Hannover-dynastie, had als doel de Schotten klein te krijgen door hen datgene te verbieden wat hen het naast aan het hart lag: het dragen van hun aparte nationale klederdracht!

Ze zouden zelfs nog verder gaan! Op 15 november werd de doedelzakspeler James Reid opgehangen, omdat hij in het bezit was van een 'bag-pipe'. De koning wist bepaald wel dat dat muziekinstrument gevaarlijker was dan honderd geweren, en dat de Highlanders er niet aan zouden denken ten strijde te trekken zonder de meeslepende tonen van hun geliefde doedelzakken. Veel Schotten, die meer aan hun kilt gehecht waren dan aan huis en haard, doken onder in het bijna ondoordringbare struikgewas en de heide op de heuvels, waar de dragonders van koning George niet konden komen.

Kilts maken de man!

'Seann Triubhas'

In 1782 gaf een koninklijk edict de Schotten eindelijk de vrijheid terug om hun traditionele kostuums te dragen. Als een lopend vuurtje ging het gerucht door de bergen waar de taaië Schotten, trouw aan de Schotse kroon, zich al zo lang verscholen hadden. De mannen die men nu uit het struikgewas zag komen waren oud, en zo vreemd, dat niemand ze herkende. Hun huid was getaand door weer en wind, en hun gescheurde kleren hadden allerlei kleuren, maar ze droegen ze fier... want dat waren de kilts van hun voorouders, die zij nooit hadden willen opgeven!

Iedereen die hen zag raakte zo enthousiast, dat alom de pijpen van die vervloekte broeken werden afgescheurd, die het symbool waren van de vreemde overheersing.

En zo ontstond de beroemde dans van «De gescheurde broeken», of «Seann Triubhas». Nu nog wordt hij wel gedaan, op feesten of tijdens de Highland-Games, als herinnering aan die gedenkwaardige bevrijding!

De dans van «De gescheurde broeken»

Schapen... overal schapen...

Schotland viert feest!

Wie de grootste mogelijk hoeveelheid kilts bij elkaar wil zien moet absoluut eens naar de grote bijeenkomsten in de zomer en herfst gaan die bekend staan als de «Highland-Games». Talloze dorpen doen er aan mee, en ze trekken altijd een kennerspubliek. Dansen, doedelzakwedstrijden, paalwerpen en steenslingeren, boogschieten... er is genoeg te beleven.

In het kort even hoe dat traditionele kostuum er uit ziet: een plooirok van eigen weefsel, de 'kilt', de 'sporrán', een zakje dat los over de kilt wordt gehangen, en de 'plaid', een kleed van zeven meter lang, dat altijd met de hand gemaakt is volgens de traditie, dat gevouwen over de schouder wordt gedragen en waarvan het dessin ('tartan') bestaat uit ruiten in bepaalde kleuren.

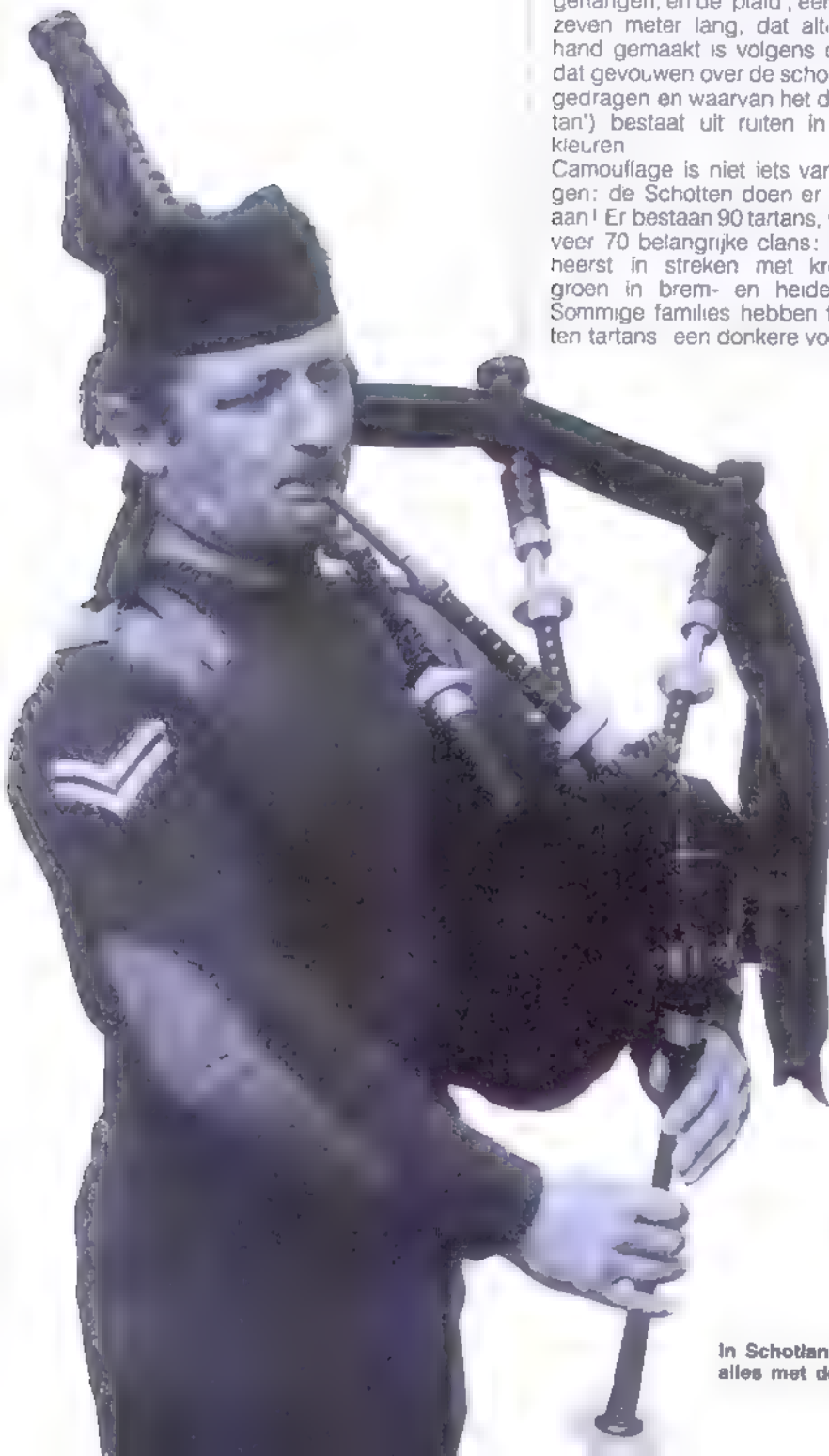
Camouflage is niet iets van onze dagen: de Schotten doen er al eeuwen aan! Er bestaan 90 tartans, voor ongeveer 70 belangrijke clans: rood overheerst in streken met kreupelhout, groen in brem- en heidegebieden. Sommige families hebben twee soorten tartans: een donkere voor door de

week en een vrolijk gekleurde voor de feestdagen.

Tussen de Engelse grens en de Schotse Laaglanden (Lowlands) strekken zich de Southern Uplands uit, een woest, verlaten gebied. Dit golvende heideland is het paradijs van de schapen, kleine, gehoornde dieren. Meer naar het oosten, in het dal van de rivier de Tweed, zijn ook schapen te vinden, maar deze hebben geen hoorns. Dat zijn de Cheviot Hills. En daar komt de naam van die ouderwetse kledingstof vandaan: cheviottlaken.

De Schotse wol is wereldberoemd. Ze levert een bijzonder sterke kledingstof die de toeristen steeds meer als souvenir mee naar huis nemen.

Y.D.

In Schotland begint alles met de doedelzak...

In Schotland eindigt alles met de doedelzak...

CORENTIN

Kim Corentin en hun vrienden Miroch en Bezebub willen de mooie prinses Sa Skya verlossen uit de handen van haar ontvoerders. Maar dat loopt niet van een één dagje.

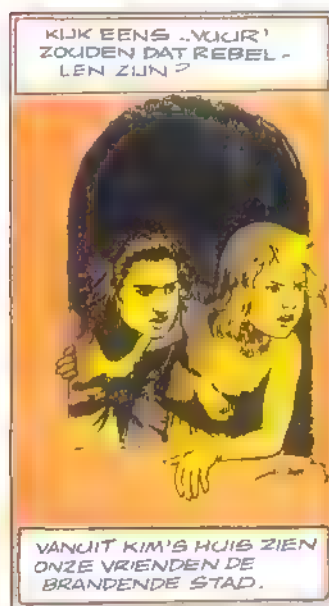
DE REBELLEN RAMMEN DE STADSDOORTEN EN DRINGEN BINNEN

ZE KOMEN ZELFS OVER DE STADSMUREN

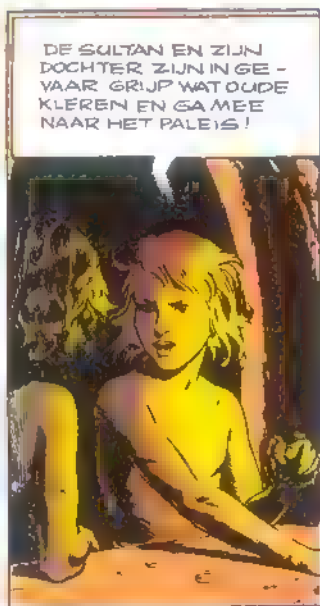

EN AL GAUW BRANDT DE STAD OP VELE PLAATSEN

KIJK EENS „VUUR“ ZOU DEN DAT REBELLEN ZIJN?

VANUIT KIM'S HUIS ZIEN ONZE VRIENDEN DE BRANDENDE STAD.

DE SULTAN EN ZIJN DOCHTER ZIJN IN GEVAAR. GRIJP WAT OUDE KLEREN EN GAA NAAR HET PALEIS!

DE GEZADELDE PAARDEN WORDEN SAMEN MET DE BEESTEN VERSTOPT ACHTER HET HUIS VAN KIM.

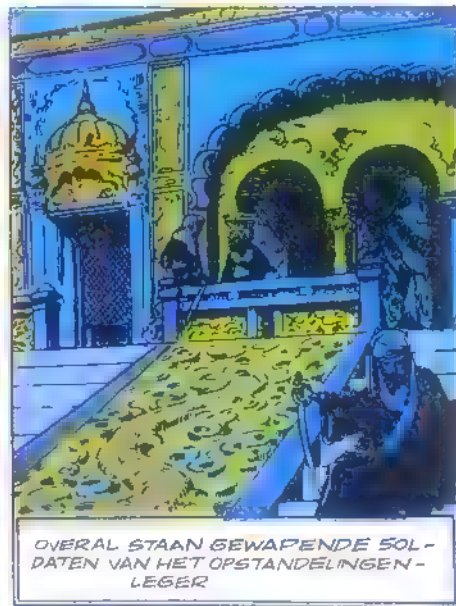
DOOR TUINEN EN OVER DAKEN REPPEN ONZE VRIENDEN ZICH NAAR HET PALEIS

NU NOG DOOR HET PARK ALS WE MAAR NIET TE LAAT KOMEN!

VERDRAAD TOCH TE LAAT!

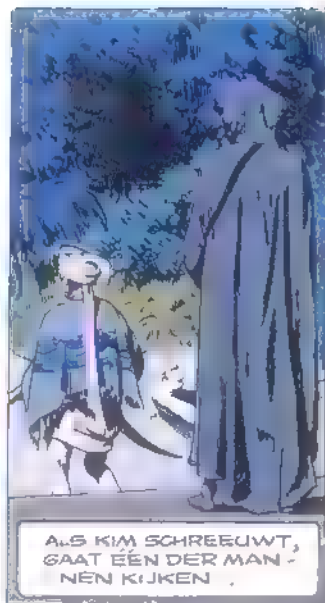

OVERAL STAAN GEWAPENDE SOLDATEN VAN HET OPSTANDELIJNEN-LEGER

KIM, BLIJF HIER EN GEEF DADELIJK EEN SCHREEUW! ALS IE KOMT KUKEN, SCHAKEL JE HEM UIT!

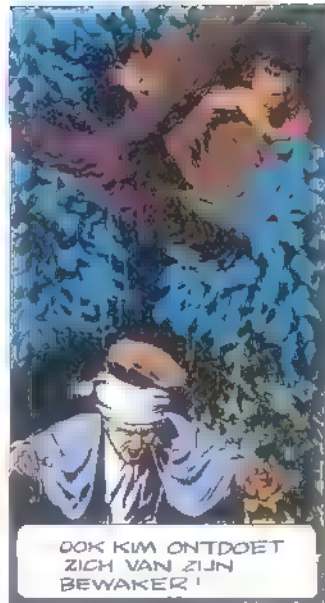
BIJ DEZE UITGANG STAAN SLECHTS TWEE BEWAKERS

ALS KIM SCHREEUWT, GAAT EEN DER MANNEN KIJKEN

ZACH, JES SLUIPT CORENTIN ACHTER DE ANDER AAN EN STELT 'M BUITEN GEVECHT

OOK KIM ONTDOET ZICH VAN ZIJN BEWAKER!

WAT EEN PUINHOOP! IK DENK NIET DAT WE HIER DE SULTAN NOG ZULLEN VINDEN

HET PALEIS IS GROTENDEELS VERWOEST

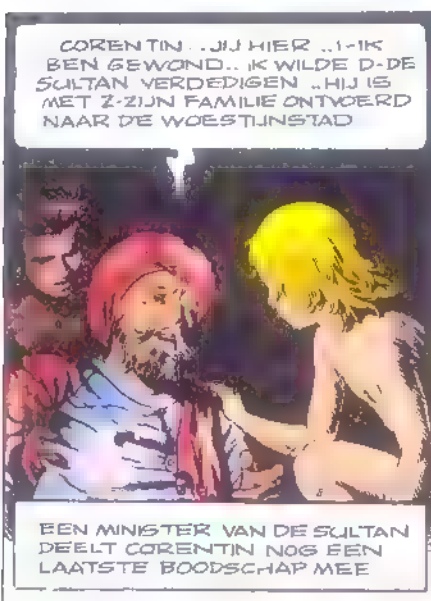
PLOTSELING MOETEN ZE WEGDUIKEN VOOR EEN PATROUILLE

VERSTARD BLIJVEN ZE STAAN, ALS ZE IEMAND HOREN KEGGEN

CORENTIN SPRINGT NAAR EEN GORDIJN EN TREKT 'T OPEN

CORENTIN... JIJ HIER... IK BEN GEWOND... IK WILDE D-DE SULTAN VERDEDIGEN... HIJ IS MET Z-ZIJN FAMILIE ONTWOERD NAAR DE WOESTIJNSTAD

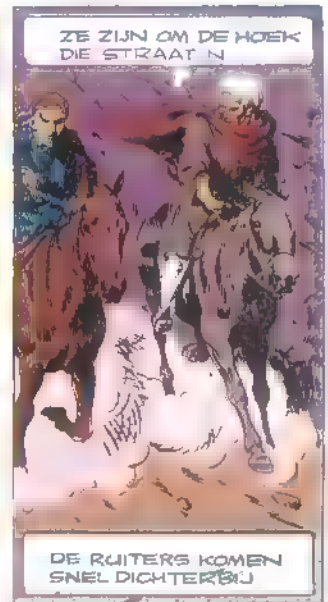
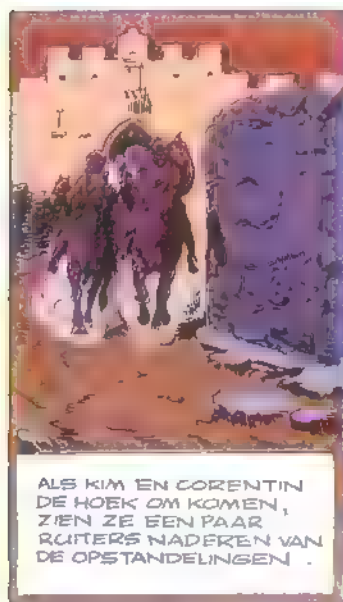
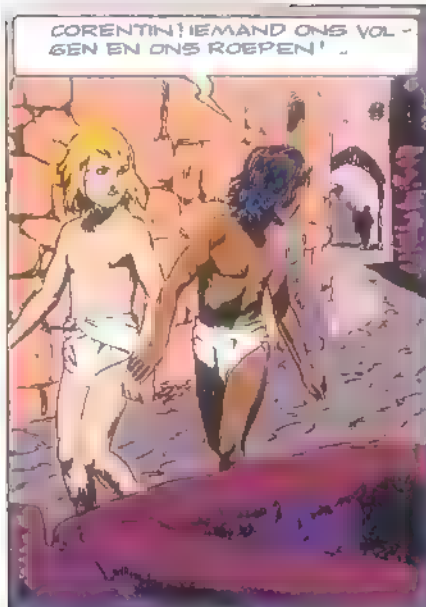
EEN MINISTER VAN DE SULTAN DEELT CORENTIN NOG EEN LAATSTE BOODSCHAP MEE

ZO SNEL MOGELIJK VERLATEN ONZE VRIENDEN HET PALEIS

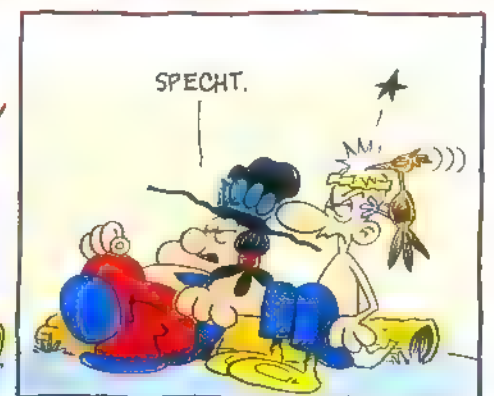
ALLEMAGHTIG! DE JONGE BLANKE

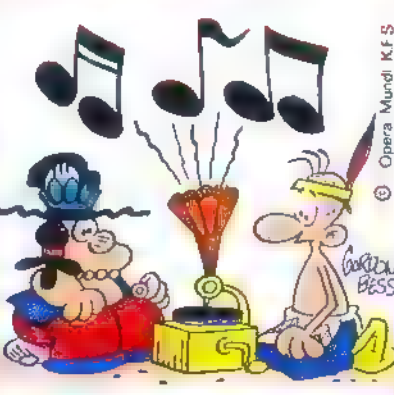
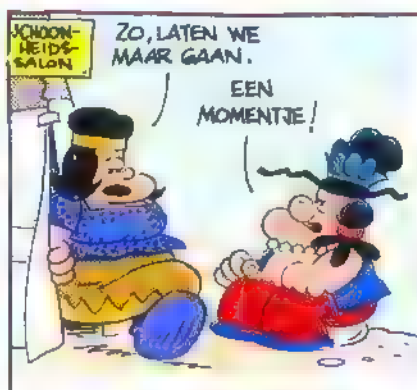

RODDOOG

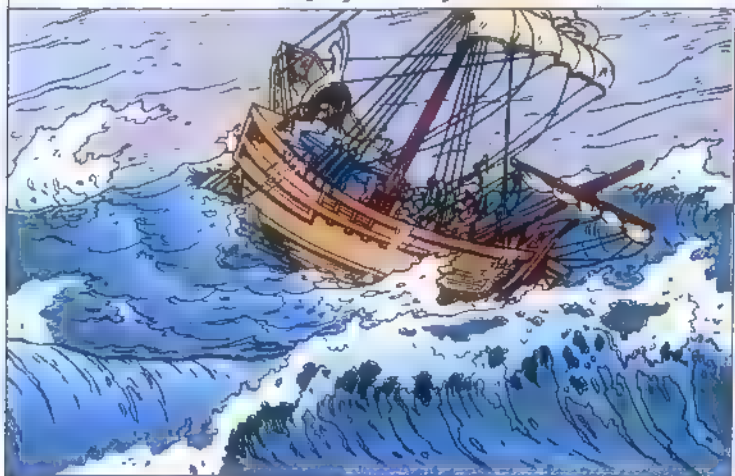
GORDON BESS

Maar ondanks de steeds hoger wordende golven, slaagt de sloep er in om langzamy het schip te komen.

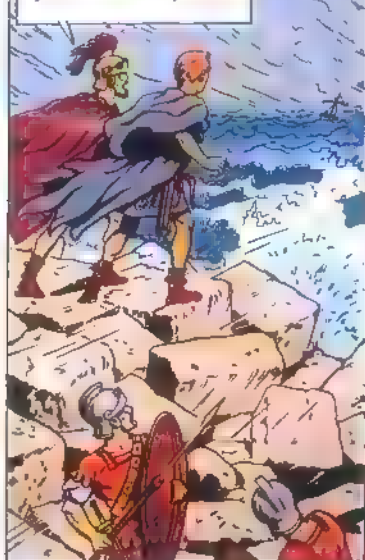

De kist, vlug, dat is het belangrijkste!... De mannen later.
Pak het net en klim naar boven

Ongeloof!, k ze hebben het gehaald

Blijf daar niet staan, tribuun, dat wordt gevaarlijk! Als er een golf overstaat, dan

Maar kijk: De stroming werpt het schip naar ons terug! Het zal op de oever te pletter slaan! Ha! Ha! Ha!...

Ik smeek je we moeten weg

Roeien, dan! Roeien! We slaan te pletter!... Roeien! O Baai!

Tegelijkertijd in de ruïnes...

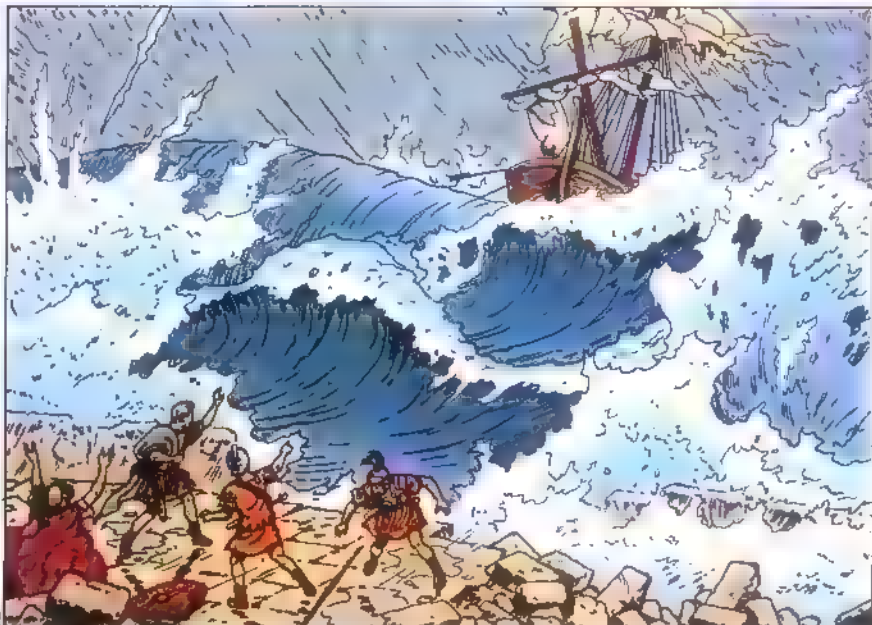
Een wat trieste begraafplaats, maar we hebben al het mogelijke gedaan voor deze man die een groot vijand geweest is!... We kunnen

Alex, de orkaan wordt heviger, kom, dan schuilen we onder dat gewelf

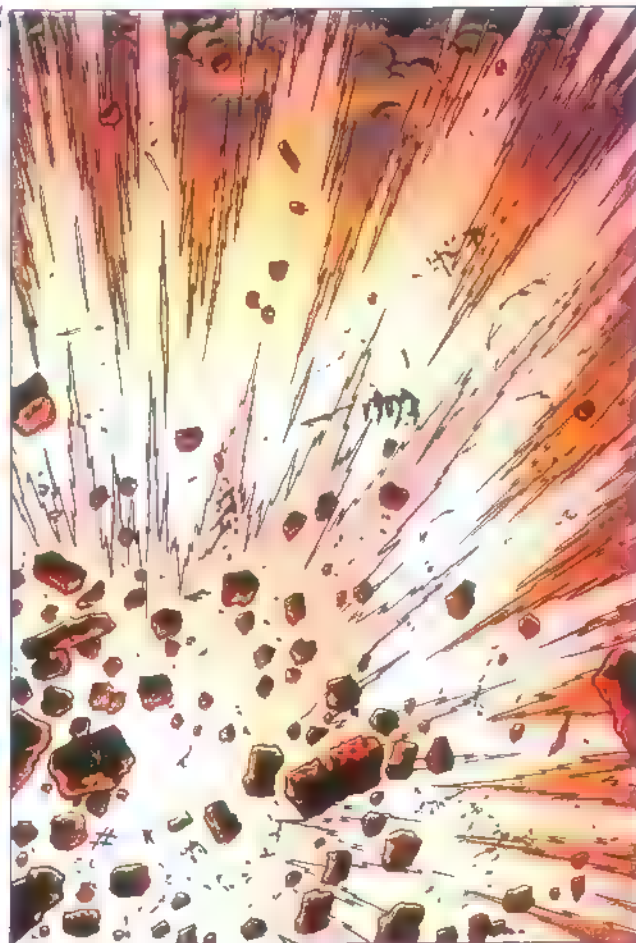
Vlug nu, je wordt doornat

Ja! De hemel en de aarde lijken zich wel verenigd te hebben, om te bevesten dat het opacum uit Carthago weggat!

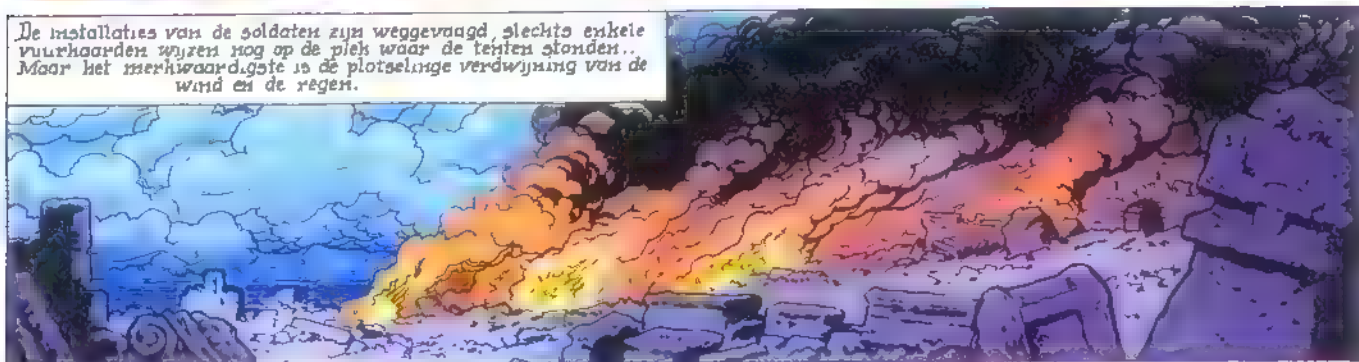

Eschoem en zijn vrienden willen de storm trotseren om met hun schatten in zee te steken

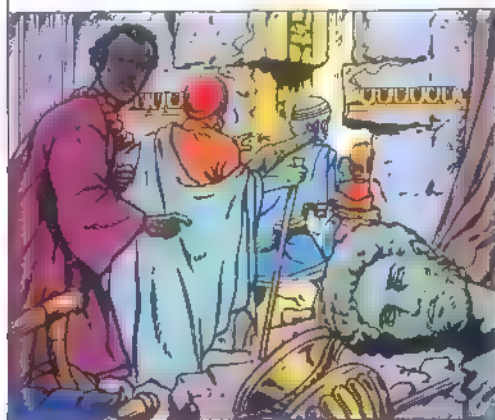
HET SPOOK VAN CARTHAGO

De metalen van de soldaten zijn weggevaagd, slechts enkele vuurhaarden wijzen nog op de plek waar de tenten stonden. Maar het merkwuurdigste is de plotselinge verdwijning van de wind en de regen.

In die vreemde sfeer ontvluchten de moemenselden uit het nieuwe paleis. Verbaasd en niet wetend welke houding aan te nemen, gaan de notabelen achter elkaar door een gat in een van de muren naar buiten.

Alleen de oude Punische citadel staat nog overeind! ...Ontdaan van zijn vijanden overheerst hij Carthago, hooghartig en schijnbaar onoverweldigbaar.

Na een lange aarzeling besluit Alex toch het daglicht weer op te zoeken.

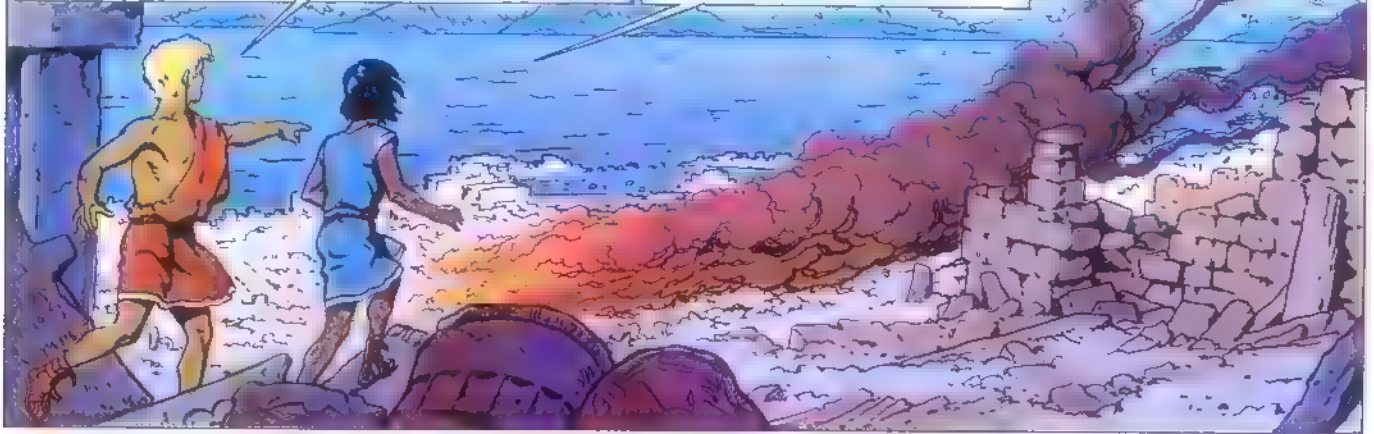

Wat een verpletteren! de stilte na dat kabaal! We kunnen niet lang hier blijven kom mee, Enah.

Wat een verwoesting. Deze stad, die al zoveel geleden had, heeft een nieuwe ramp ondergaan... Iets verschrikkelijks heeft de haven ontwricht en het p.m. omgewoeld.

Dat "iets" heeft ook het kamp van de legionairs en de Berbers in rook doen opgaan. Afschuwelijk.

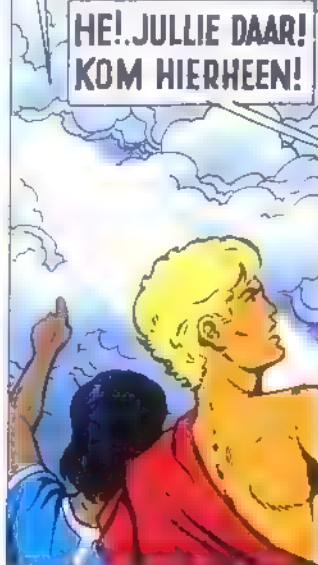

Je moet nooit wel geloven dat de goden meer Romeins dan Carthago zijn, de nieuwe stad is beschadigd maar staat nog overeind.

Inderdaad. En de zon denkt er net zo over hij beschijnt de stad.

HE! JULLIE DAAR! KOM HIERHEEN!

Hoe zijn jullie aan de ramp ontwaakt? Wie zijn jullie?

Wij zaten in een gewelf, beschermt tegen de storm. Ik, heet Enah en ik Alex.

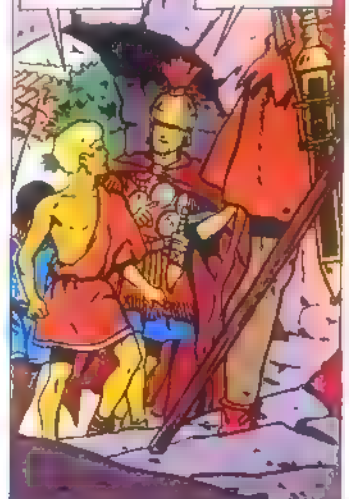
Kom dichterbij.

We zullen jullie naar de goet verheer brengen. Ik wil een onderhoud met elke overlevende van de ramp.

Zijn er veel?

Nee, jullie zijn de eersten.

Even later lopen de jongens door indrukwekkende gangen die licht beschadigd zijn.

Hierheen

Eindelijk!

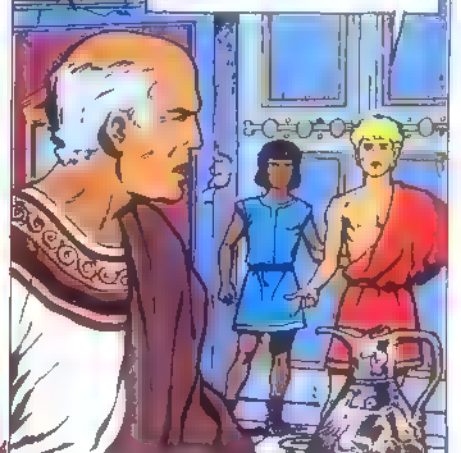
Heer, dat zijn Alex en Enah. Ze zaten in een helder en zijn zo gespaard voor de ramp die...

Goed! Laat ons alleen.

Ik moet zeggen dat dit het laatste was wat ik verwachtte. Jullie gezond en wel aan te treffen. Des te beter. Maar wegens de moeilijkheden die jullie aanwezigheid zou kunnen veroorzaken, moet ik jullie binnen deze muren houden.

Dus, wie zijn uw gevangenen?

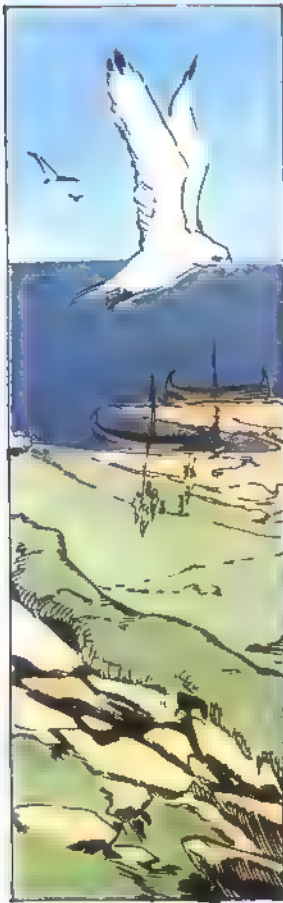

wordt vervolgd

RORIKA

J. STOQUART - ERIC

NAAR DE ZEE! TE-
GEN DE INDRINGER!
YAAAAAAA!

"DIE VAN INNISHGERD?"
WIE IS DAT?

GEEN
IDEE!

... MAAR WE HEBBEN GEEN WAPENS
EN WE ZIJN VERZWAKT. WE KUNNEN MAAR
EEN DING DOEN: RECHTSOMKEERT!
TERUG NAAR DE BOTEN!

DOOD! KEER TERUG
NAAR INNISHGERD!

HE!
WAT IS
DAT...?

WE HADDEN MAAR
TWEDE BOTEN! ODIN
IS ONS SLECHT GEZIND!
IK HEB HET GEVOEL
DAT WE TUGSEN DE
TANGEN VAN EEN
HELE GROTE
NOTENKRAKER
ZITTEN!

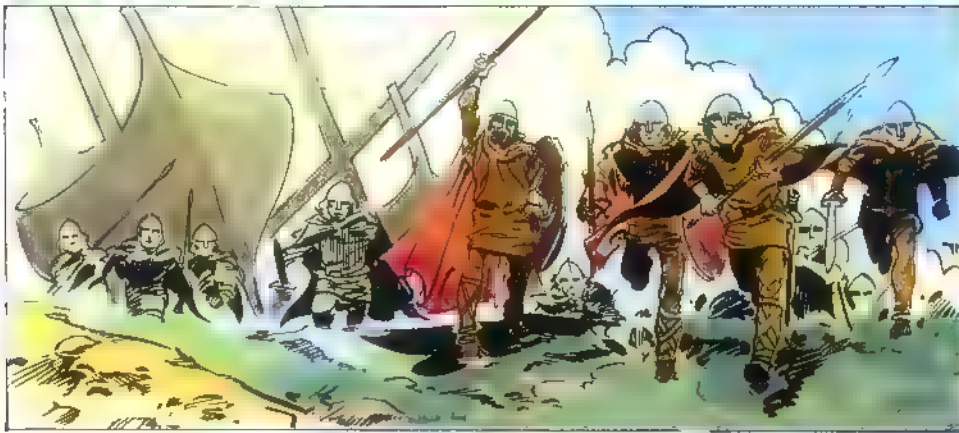
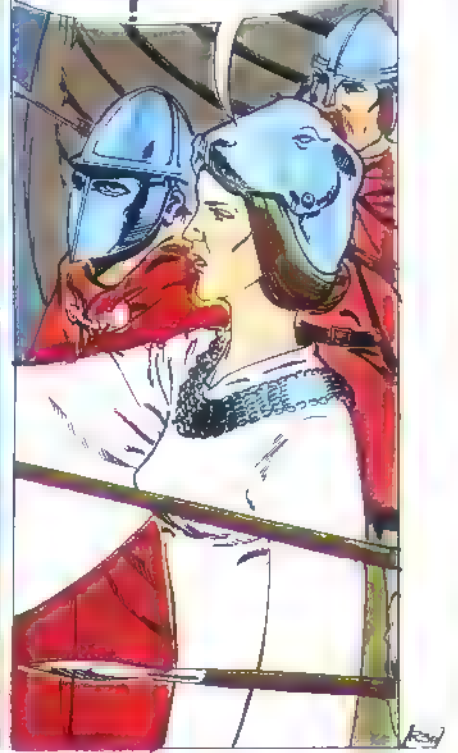

Het masker van de koningin

EEN STAMMENOOORLOG! DAT IS ONG GELUK!
WE HEBBEN EEN MAAND GEVAREN
ZONDER IEMAND TE ZIEN EN BOEM!
NAUWELIJKS ZIJN WE AAN LAND GE-
GAAN OF WE VALLEN MIDDEN IN EEN
STAMMENOOORLOG!

NAAR VOREN,
DAPPERE KRIJGERS!
VAAG DAT VERVLOEKTE
OORLOGSZUCHTIGE RAG VAN
ONZE EILANDEN WEG! DE
LEGERS VAN INNISHTAR

RORIKA! DAT
IS EEN STAMMEN-
OORLOG!

O JA? SNAP
JE HET NU AL?
KEURIG HOOR
JONGEN!

HET LOOPT UIT DE
HAND! WAT MOETEN WE
NU DOEN, RORIKA?

IK ZAL MAAR GYNISCH ZIJN: WE
SLUITEN ONS AAN BIJ DE EERSTEN
DIE BIJ ONG ZIJN! DAN HOEVEN
WE IN IEDER GEVAL MAAR TEGEN
EEN PARTIJ TE VECHTEN... HOOP IK
TENMINSTE!

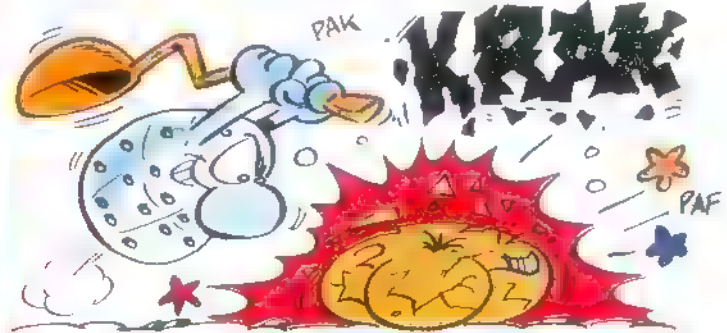

HET EI

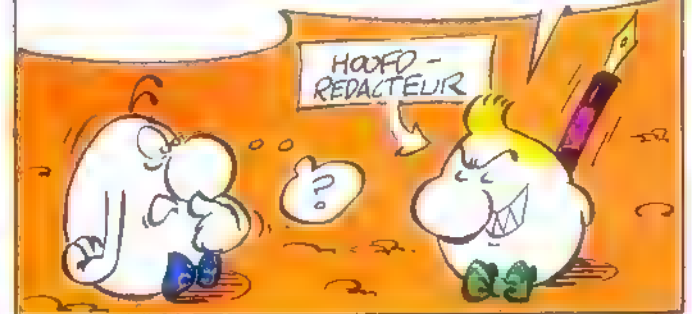
HET EI INSPIREERDE DICHTERS EN SCHRIJVERS DOOR DE EEUWEN HEEN. DENK AAN "HARD EI TEGEN ZACHT EI" VAN VONDEL...

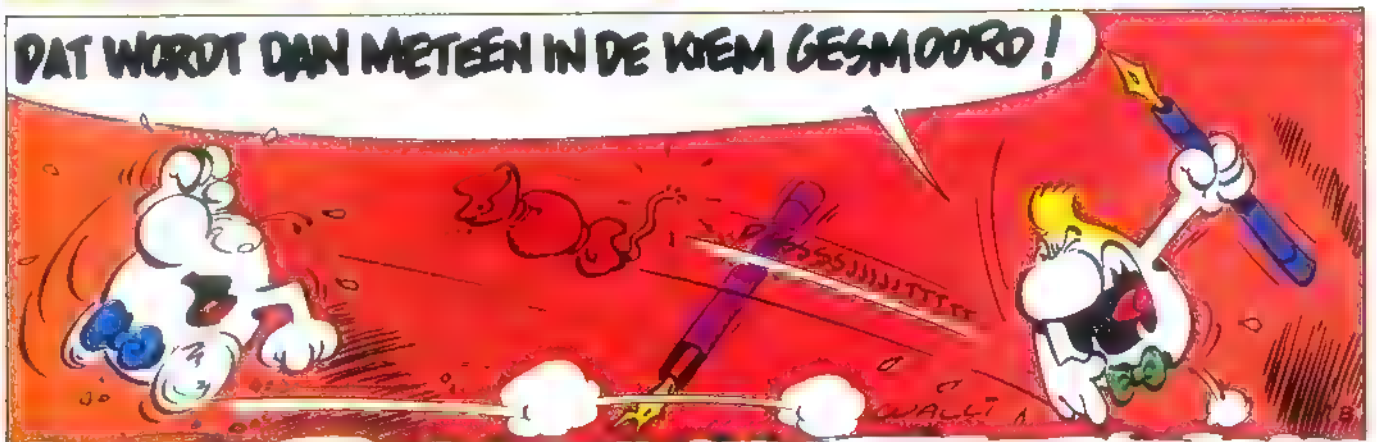
HET GROOTSTE EI TER WERELD: HET EI VAN DE BRONTOSAURUS. HIernaast een olifantsei... DE ZAAK IS DUS DUIDELIJK!

TJD DAT IK TUSSENKOM, M'N WAARDE EI. JE VERGEET HET BEROEMDSTE EI ALLER TIJDEN NL. HET ALLEREERSTE!

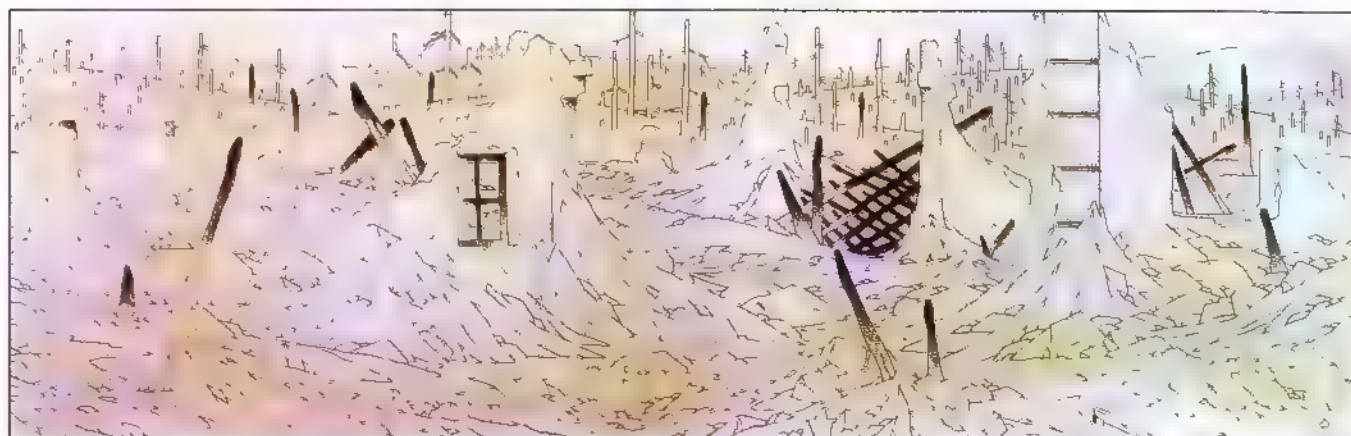

DAT WORDT DAN METEEN IN DE KIEM GESMOORD!

DE SCHADUW VAN DE RAAF

door COMES

... HET LANDGOED!...
DAT IS... DAT IS VER-
SCHRIKKELIJK! ONZE
ARTILLERIEBESCHIETING
HEEFT ALLES WEGGE-
VAAGD!

ARTILLERIEBESCHIETING?
JE BENT NIET WIJS, MAN!... DAT
BOS EN DIE VILLA LIGGEN ER
AL MAANDEN ZO BIJ!... ONZE
KANONNEN RICHTEN HEEL
WAT VERDER WEG,
NAAR DE FRANGE
LINIES!

MAANDEN!?
...
MAAR... DE BEWO-
NERS VAN HET
LANDGOED...
WAAR ZIJN DIE
HEEN?

DIT HELE GEBIED IS
PLATGESHOTEN BIJ DE
AANVALLEN VAN BEGIN FEBRU-
ARI, DUS DIE BEWONERS... HUP!
NET ALS DE REST!
VERVLOEKT GEBIED!...

... VERVLOEKT ...
INDERDAAD!... ER
GEBEUREN HIER
VREEMDE DINGEN!
GISTEREN BIJVOOR-
BEELD: EEN FRANS
VLIESTUIG DAT IEDERE
DAG HET GEBIED OB-
SERVEERT, VLIEGT
OVER HET NIEMANDS-
LAND EN...

... ZONDER DAT ER EÉN SCHOT
GELOST WERD VLIEGT HET TOESTEL
IN BRAND EN STORT NEER IN HET
BOS, ZONDER DAT DE PILOOT
ERLUIT KON SPRINGEN!

September 1915, de Eerste Wereldoorlog. Goetz von Berlichingen is de enige overlevende van een bloedige veldslag, maar hij ilt en ziet de dood naderbij komen. In de eerste morgenuren vindt hij de weg naar de eigen linies terug...

EINDE

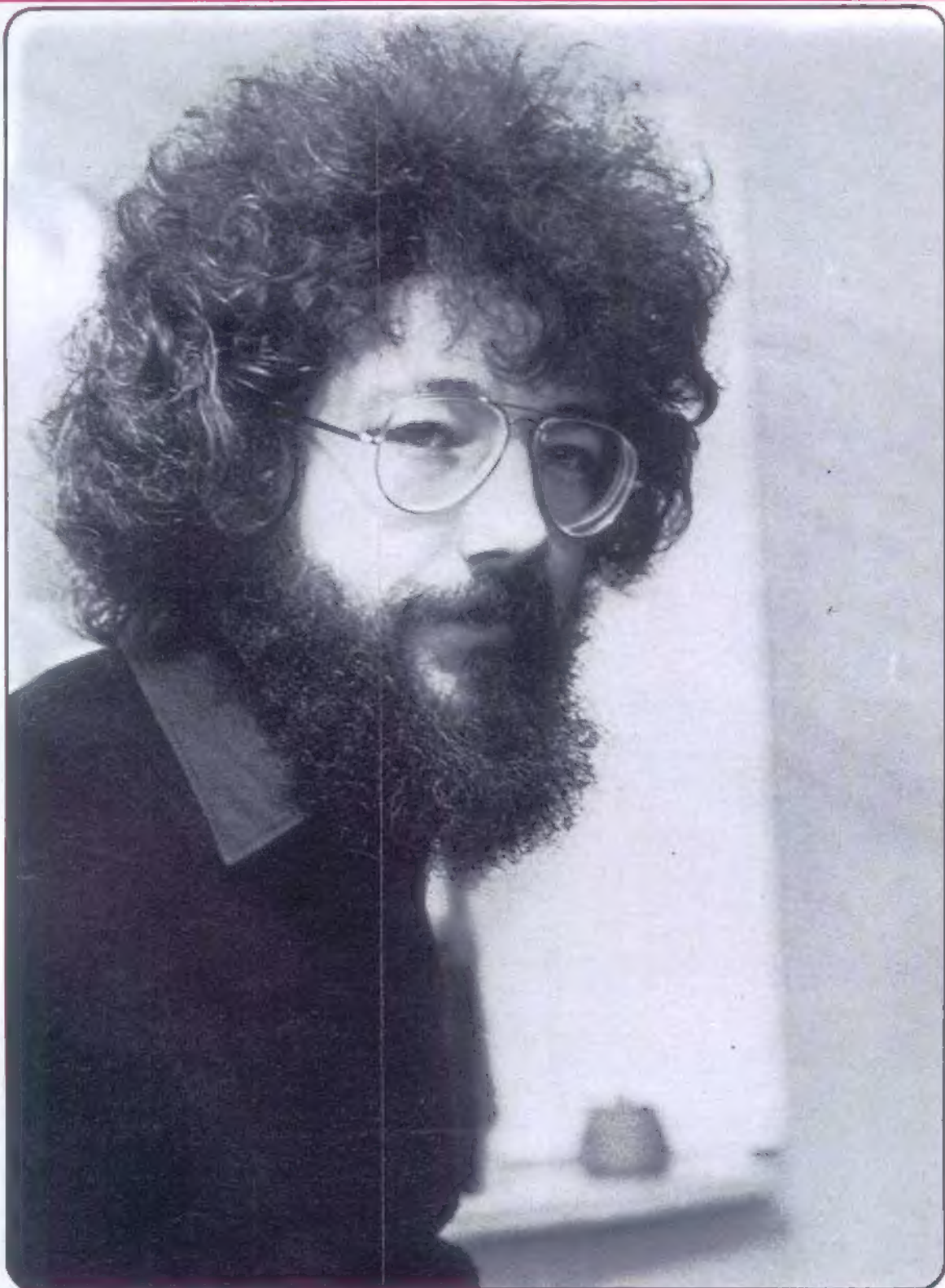
EPILOOG

De FOTO-GALLERY van KUIFJE

door J.P. STERCQ

COMÈS

En mocht je hem
ontmoeten...

ZIJN
HANDTEKENING

DOMMEL

DUPA

Vergeet vooral niet
mijn nieuwste album te kopen
ZONNIG ZORGELOOS
NU VERKRIJGBAAR!

